

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA
RIMAVSKÁ SOBOTA
NA OBDOBIE 2024 - 2030**

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MESTA RIMAVSKÁ SOBOTA NA OBDOBIE 2024 - 2030	
Plánovacie obdobie	2024 – 2030
Schvaľovací orgán	Mestské zastupiteľstvo v Rimavskej Sobote
Identifikácia územnej samosprávy, pre ktorú sa dokument spracováva	Mesto Rimavská Sobota
Dátum schválenia dokumentu	November 2023
Členovia riadiaceho výboru participatívnej tvorby PHRSR	JUDr. Jozef Šimko, Ing. Eva Muráriková, Ing. Peter Slovák, PhD., Ing. Katarína Sýkorová, PhD., Ing. Darina Rojíková, PhD.
Gestor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	JUDr. Jozef Šimko, Mestský úrad Rimavská Sobota, Hlavné námestie 2, 979 01 Rimavská Sobota, primator@rimavskasobota.sk, tel. č. 047 56 21
Koordinátor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	Ing. Peter Slovák, PhD., Mestský úrad Rimavská Sobota, Svätoplukova 9, 979 01 Rimavská Sobota, peter.slovak@rimavskasobota.sk, tel. č. 047 560 46 11
Tím pre koordináciu participatívnej tvorby PHRSR	JUDr. Jozef Šimko, Ing. Eva Muráriková, Ing. Peter Slovák, PhD., Ing. Katarína Sýkorová, PhD., Ing. Darina Rojíková, PhD., Mgr. Jozef Tóth, Prof. Ing. Anna Vaňová, PhD., Doc. Ing. Katarína Vitálišová, PhD.
Členovia tímu logistickej podpory	Ing. Eva Muráriková, Mestský úrad Rimavská Sobota, Svätoplukova 9, 979 01 Rimavská Sobota, eva.murarikova@rimavskasobota.sk , tel. č. 047 560 46 13 Ing. Peter Slovák, PhD., Mestský úrad Rimavská Sobota, Svätoplukova 9, 979 01 Rimavská Sobota, peter.slovak@rimavskasobota.sk , tel. č. 047 560 46 11
Adresa zverejnenia PHRSR:	Bude doplnená

OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK.....	5
ZOZNAM TABULIEK.....	6
ZOZNAM OBRÁZKOV.....	6
ZOZNAM GRAFOV	6
1. ÚVOD.....	7
1.1. Inštitucionálne východiská	8
1.1.1. Legislatíva upravujúca tvorbu a implementáciu PHRSR	8
1.1.2. Rozhodovacie kompetencie v oblasti tvorby a implementácie PHRSR	9
1.1.3. Partneri.....	9
1.2. Obsahové východiská	10
1.2.1 Legislatíva upravujúca tvorbu a implementáciu PHRSR.....	10
1.2.2 Definícia územia pre spracovanie PHRSR a územnej štruktúry stratégie PHRSR	11
1.2.3. Relevantné výstupy z nadradených programových a strategických dokumentov	12
1.2.4. Informácie o procese participatívnej tvorby PHRSR	13
2. ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ	14
2.1. Zhodnotenie implementácie doterajších stratégií	15
2.2. Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégie neimplementovali.....	15
2.3. Identifikácia vnútorných potenciálov, výziev, limitov a problémov	16
2.4. Identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia	19
2.5. Výstupy SWOT analýz pre voľbu typu stratégie	19
2.6. Výstup Benchmarku v kontexte širšieho územia	23
2.7. Identifikácia disparít a faktorov rozvoja.....	23
2.8. Strom výziev a problémov.....	25
3. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA	25
3.1. Vízia rozvoja a hlavný cieľ	26
3.2. Štruktúra priorít a ich väzieb	26
3.3. Systém cieľov, ich súvislosti, indikátorov a strom cieľov	29
3.3.1. Prehľad strategických a špecifických cieľov vo väzbe na hlavný cieľ a priority	29
3.3.2. Detailný popis strategických a špecifických cieľov a zapojenie partnerov pre implementáciu PHRSR.....	31
3.4. Strategický prístup pre dosiahnutie vízie a hlavného cieľa, priorít a systému cieľov PHRSR	55
3.5. Partneri pre implementáciu PHRSR a stratégie ich zapojenia	55
4. IMPLEMENTAČNÝ PLÁN A PLÁN MONITOROVANIA	56
4.1. Nástroje na implementáciu stratégie.....	56

4.2. Postup pri implementácii PHRSR	57
4.3. Systém monitorovania a hodnotenia naplňania PHRSR	67
5. PLÁN VYUŽITIA ZDROJOV VRÁTANE FINANČNÉHO PLÁNU	76
6. RIZIKÁ IMPLEMENTÁCIE A ICH PREVENCIA.....	92
7. RIADENIE IMPLEMENTÁCIE.....	94
8. ODPORÚČANIA A POŽIADAVKY VYPLÝVAJÚCE ZO SPRACOVANIA PHRSR..	94
8.1. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR pre nadradené a nižšie úrovne strategického riadenia.....	94
8.2. Odporúčania a požiadavky pre partnerské a spolupracujúce subjekty	95
8.3. Záverečná správa	95
PRÍLOHY	96

ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK

BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
CUE RS	Centrum udržateľnej energetiky Rimavská Sobota n.o.
ČOV	Čistička odpadových vôd
DATAcube	Verejná databáza Štatistického úradu Slovenskej republiky
FMO	Funkčná mestská oblasť
CHKO	Chránená krajinná oblasť
IÚS	Integrovaná územná stratégia
IÚS UMR	Integrovaná stratégia udržateľného mestského rozvoja
KR	Kooperačná rada
KÚRS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska
MAS	Miestna akčná skupina
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
MNO	Mimovládne neziskové organizácie
MSP	Malé a stredné podniky
MŠ	Materská škola
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MsÚ	Mestský úrad
MsZ	Mestské zastupiteľstvo
MŽPSR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NRO	Najmenej rozvinuté regióny
OOCR	Oblasťná organizácia cestovného ruchu
OP SK	Operačný program Slovensko
OÚ	Okresný úrad
OZE	Obnoviteľné zdroje energie
PHRSR	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
PKS	Parita kúpnej sily
RT	Riešiteľský tím
SHR	Samostatne hospodáriaci roľníci
SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
SODB	Sčítanie obyvateľov, domov a bytov
PHRSR	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
SPR	Strategicko-plánovací región
SWOT analýza	Analýza silných, slabých stránok, príležitostí a ohrození
ŠOP	Štátna ochrana prírody
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
UMR	Udržateľný mestský rozvoj
ÚoZ	Uchádzač o zamestnanie
ÚPN	Územný plán
ÚPSVaR	Ústredie/Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
VS	Verejná správa
VÚC	Vyšší územný celok
ZŠ	Základná škola

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1	Fázy spracovania PHRSR mesta Rimavská Sobota	14
Tabuľka 2	Výzvy, potenciály, problémy a limity rozvoja mesta Rimavská Sobota	17
Tabuľka 3	Výzvy, limity a problémy mesta Rimavská Sobota z vonkajšieho prostredia ...	19
Tabuľka 4	Súhrnná SWOT analýza mesta Rimavská Sobota.....	20
Tabuľka 5	Strom výziev a problémov	25
Tabuľka 6	Väzba priorít PHRSR mesta Rimavská Sobota na priority Agendy 2030	26
Tabuľka 7	Väzba priorít PHRSR mesta Rimavská Sobota na ciele a oblasti intervencie Partnerskej dohody SR	27
Tabuľka 8	Väzba priorít PHRSR mesta Rimavská Sobota na priority Programu Slovensko 2021 -2027.....	27
Tabuľka 9	Väzba priorít PHRSR mesta Rimavská Sobota na priority a komponenty Plánu obnovy a odolnosti	28
Tabuľka 10	Väzba priorít PHRSR mesta Rimavská Sobota na priority PHRSR BBSK 2022 - 2030	29
Tabuľka 11	Väzba priorít PHRSR mesta Rimavská Sobota na priority IÚS UMR FMO Rimavská Sobota 2021 – 2027.....	29
Tabuľka 12	Štruktúra cieľov PHRSR mesta Rimavská Sobota.....	30
Tabuľka 13	Postup pri implementácii PHRSR.....	57
Tabuľka 14	Systém monitorovania a hodnotenia naplňania PHRSR	68
Tabuľka 15	Počet projektových zámerov podľa priorít a špecifických cieľov	76
Tabuľka 16	Rozpočet projektových zámerov podľa priorít a špecifických cieľov	77
Tabuľka 17	Plán využitia zdrojov vrátane finančného plánu	79
Tabuľka 18	Zdroje financovania regionálneho rozvoja v rokoch 2021 – 2030.....	92
Tabuľka 19	Riziká implementácie	93

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1	Vymedzenia územia mesta Rimavská Sobota.....	12
-----------	--	----

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1	Rozdelenie projektových zámerov podľa priorít uvedených v PHRSR	77
Graf 2	Rozdelenie projektových zámerov na základe rozpočtu podľa priorít uvedených v PHRSR.....	78

1. ÚVOD

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Rimavská Sobota na obdobie 2024 – 2030 (ďalej len „PHRSR mesta Rimavská Sobota“) je kľúčovým strednodobým strategickým dokumentom na základe ktorého sa má mesto Rimavská Sobota starať o všeobecný a všestranný rozvoj územia mesta a jeho obyvateľov. PHRSR mesta Rimavská Sobota bol vypracovaný na obdobie 2024 -2030 (7 rokov). PHRSR mesta Rimavská Sobota je otvorený multisektorový dokument, ktorý bude, vzhľadom aj na súčasné zmeny, v pravidelných intervaloch monitorovaný, vyhodnocovaný a aktualizovaný.

PHRSR mesta Rimavská Sobota bol vypracovaný v gescii mesta Rimavská Sobota, jeho vypracovanie bolo zabezpečené odborom rozvoja mesta Mestského úradu v Rimavskej Sobote v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi a externými spolupracovníkmi z Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. PHRSR mesta Rimavská Sobota bol vypracovaný v súlade so zákonom NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a v zmysle odporúčaní Metodiky tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja. Pred vypracovaním PHRSR mesta Rimavská Sobota bola v roku 2022, spracovaná a schválená Integrovaná územná stratégia udržateľného mestského rozvoja funkčnej mestskej oblasti Rimavská Sobota (ďalej len „IÚS UMR FMO Rimavská Sobota“). IÚS UMR FMO Rimavská Sobota je v súlade s vypracovaným PHRSR mesta Rimavská Sobota na obdobie 2024 - 2030. PHRSR mesta Rimavská Sobota a IÚS UMR FMO Rimavská Sobota vychádzajú zo spoločnej analytickej časti a strategickej časti, ktoré sú pre PHRSR mesta Rimavská Sobota rozpracované podrobnejšie. Implementačná časť (programová a realizačná) a finančná časť PHRSR a IÚS je spracovaná rozdielne.

Vypracovanie PHRSR mesta Rimavská Sobota bolo prioritne motivované potrebou koncepčného, koordinovaného, cieľavedomého a transparentného manažovania rozvoja územia mesta Rimavská Sobota v snahe, čo najefektívnejšie a najúčelnejšie riešiť problémy a potreby územia a jeho obyvateľstva. Potreba mať vypracovaný PHRSR je zároveň v zmysle zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja podmienkou pre čerpanie zdrojov zo štátneho rozpočtu (ďalej len „ŠR“), európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) a iných zdrojov financovania rozvojových aktivít obce. PHRSR mesta Rimavská Sobota stanovuje dlhodobú víziu rozvoja územia mesta Rimavská Sobota, ktorá je definovaná hlavným cieľom, 3 strategickými cieľmi a 25 špecifickými cieľmi, rozpracovanými v 3 prioritách.

Víziou mesta Rimavská Sobota je: „Udržateľné, zelené, sebestačné a bezpečné mesto so zachovalou prírodou, založené na bezodpadovej ekonomike, schopné prispôbiť sa zmenám vyvolaných klimatickou krízou, s vybudovanou infraštruktúrou, kvalitnými a dostupnými verejnými službami, konkurencieschopnými a spolupracujúcimi podnikateľskými subjektmi, s dostatkom príležitostí pre rozvoj kultúry, športu a trávenia voľného času, v ktorom žijú a aktívne pôsobia angažovaní a kvalifikovaní ľudia so záujmom o prácu, veci verejné a využívajúci ekologické a prírode šetrné postupy“.

Hlavným cieľom mesta Rimavská Sobota je: „Rozvíjať Rimavskú Sobotu ako konkurencieschopné a bezpečné mesto s udržateľnou ekonomikou, kvalitnými a dostupnými verejnými službami a zdravým prostredím pre život s modernou samosprávou, podporujúcou aktívne komunity“.

Priority PHRSR mesta Rimavská Sobota sú v súlade s cieľmi politiky Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a zohľadňujú potreby územia mesta Rimavská Sobota a jeho obyvateľov:

- Priorita 1 Inovatívna a udržateľná miestna ekonomika
- Priorita 2 Zelená a zdravá Rimavská Sobota

- Priorita 3 Spokojný život v meste Rimavská Sobota s kvalitnými a dostupnými verejnými službami

K jednotlivým prioritám a cieľom boli priradené merateľné ukazovatele, prostredníctvom ktorých je možné monitorovať a hodnotiť napĺňanie vízie, hlavného, ako aj strategických a špecifických cieľov. Pre každý ukazovateľ boli stanovené východiskové a cieľové hodnoty, periodicita monitorovania a zdroje údajov. Monitorovanie bude prebiehať pravidelne počas celej doby platnosti dokumentu.

Súčasťou PHRSR mesta Rimavská Sobota je zásobník aktivít, ktorý je prílohou 2 tohto dokumentu. Aktivity investičného, ale aj neinvestičného charakteru sú zaradené do jednotlivých priorít s uvedením potenciálnych možností zdrojov financovania. Zásobník aktivít je otvorený a bude priebežne počas celej doby platnosti dokumentu, dopĺňaný.

PHRSR mesta Rimavská Sobota je štandardne tvorený analytickou časťou - analýza vonkajšieho a vnútorného prostredia územia mesta Rimavská Sobota; strategickou časťou - vízia, hlavný cieľ, strategické ciele, špecifické ciele; implementačnou časťou – programová časť (opatrenia a aktivity), - realizačná časť (realizácia, monitorovanie, hodnotenie, akčný plán); finančnou časťou – finančný plán. Súčasťou dokumentu je Analytická časť, ktorá je jeho prílohou 1.

Medzi najdôležitejšie nadradené strategické a programové dokumenty vo vzťahu k PHRSR mesta Rimavská Sobota patria Agenda 2030, Program Slovensko 2030, Partnerská dohoda SR, Plán obnovy a odolnosti SR, PHRSR BBSK.

PHRSR mesta Rimavská Sobota bol vypracovaný participatívne, za účasti verejnosti a sociálno-ekonomických partnerov. Participatívny proces tvorby dokumentu zahŕňal zber údajov prostredníctvom dotazníkového prieskumu medzi obyvateľmi mesta Rimavská Sobota a verejné konzultácie k tvorbe dokumentu.

Proces spracovania a tvorby PHRSR mesta Rimavská Sobota trval 10 mesiacov (január 2023 – október 2023) počas ktorých prebiehal zber sekundárnych údajov, zber údajov prostredníctvom dotazníkového prieskumu medzi obyvateľmi mesta Rimavská Sobota, verejné konzultácie, konzultácie so zamestnancami mestského úradu a pod.

1.1. INŠTITUCIONÁLNE VÝCHODISKÁ

1.1.1. Legislatíva upravujúca tvorbu a implementáciu PHRSR

PHRSR mesta Rimavská Sobota na obdobie 2024 – 2030 je kľúčovým strednodobým strategickým dokumentom na základe ktorého sa má mesto Rimavská Sobota starať o všeobecný a všestranný rozvoj územia mesta a jeho obyvateľov. PHRSR mesta Rimavská Sobota bol vypracovaný na obdobie 2024 - 2030 (7 rokov). PHRSR mesta Rimavská Sobota je otvorený multisektorový dokument, ktorý bude, vzhľadom aj na súčasné zmeny, v pravidelných intervaloch monitorovaný, vyhodnocovaný a aktualizovaný.

PHRSR mesta Rimavská Sobota bol vypracovaný v gescii mesta Rimavská Sobota, jeho vypracovanie bolo zabezpečené odborom rozvoja mesta Mestského úradu v Rimavskej Sobote v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi a externými spolupracovníkmi z Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. PHRSR mesta Rimavská Sobota bol vypracovaný v súlade so zákonom NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a v zmysle odporúčaní Metodiky tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja.

PHRSR mesta Rimavská Sobota je strednodobým rozvojovým dokumentom v zmysle zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Je v súlade s nadradenými sektorovými a strategickými dokumentami, pričom zohľadňuje ich ciele a priority. PHRSR mesta Rimavská Sobota je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie Banskobystrického samosprávneho kraja a mesta Rimavská Sobota. PHRSR mesta Rimavská Sobota sa skladá z:

- analytickej časti, ktorá komplexne rozoberá a hodnotí vonkajšie a vnútorné prostredie územia mesta Rimavská Sobota, analyzuje možné riziká a ohrozenia v nadväznosti na existujúce dokumenty. Analytická časť využíva sekundárne údaje získané z voľne prístupných databáz údajov a dokumentov a výsledky dotazníkového prieskumu medzi obyvateľmi mesta Rimavská Sobota,
- strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja mesta Rimavská Sobota, definuje víziu, hlavný cieľ, parciálne ciele so zámerom dosiahnuť rozvoj územia mesta,
- programovej časti, ktorá zahŕňa aktivity a opatrenia na zabezpečenie realizácie PHRSR a dosiahnutia cieľov stanovených v strategickej časti PHRSR,
- realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie PHRSR. Realizačná časť obsahuje systém monitorovania, hodnotenia a vyhodnocovania plnenia PHRSR so stanovenými merateľnými ukazovateľmi, vecným a časovým harmonogramom realizácie PHRSR formou akčných plánov,
- finančnej časti, ktorá je zameraná na finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít.

Pred vypracovaním PHRSR mesta Rimavská Sobota bola v roku 2022, spracovaná a schválená IÚS UMR FMO Rimavská Sobota. IÚS UMR FMO Rimavská Sobota je v súlade s vypracovaným PHRSR mesta Rimavská Sobota na obdobie 2024 - 2030.

1.1.2. Rozhodovacie kompetencie v oblasti tvorby a implementácie PHRSR

PHRSR mesta Rimavská Sobota bol vypracovaný v gescii mesta Rimavská Sobota, jeho vypracovanie bolo zabezpečené Odborom rozvoja mesta Mestského úradu v Rimavskej Sobote v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi a externými spolupracovníkmi z Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Za aktualizáciu, implementáciu, monitorovanie a hodnotenie PHRSR mesta Rimavská Sobota je zodpovedný Odbor rozvoja mesta MsÚ v Rimavskej Sobote v spolupráci s ostatnými odbormi MsÚ v Rimavskej Sobote.

PHRSR mesta Rimavská Sobota bol vypracovaný participatívne, za účasti verejnosti a sociálno-ekonomických partnerov.

Na rozdiel od IÚS UMR FMO Rimavská Sobota, ktorú schvaľuje Kooperačná rada, PHRSR mesta Rimavská Sobota a jeho aktualizácie schvaľuje Mestské zastupiteľstvo mesta Rimavská Sobota.

1.1.3. Partneri

Pri spracovaní PHRSR mesta Rimavská Sobota bol použitý partnerský prístup, pričom bola vynaložená maximálna snaha spracovateľa o zohľadnenie a zosúladenie záujmov rôznych skupín obyvateľstva a sociálno-ekonomických partnerov.

V procese prípravy, spracovania a implementácie PHRSR mesta Rimavská Sobota boli identifikované nasledovné skupiny partnerov zastupujúce verejný, súkromný, ako aj neziskový sektor:

- **Dotknutá verejnosť** - subjekty (fyzické a právnické osoby) dotknuté procesom tvorby a implementácie PHRSR. V zmysle Aarhuského dohovoru¹² a zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie vstupuje do procesu tvorby a schvaľovania PHRSR aj širšie definovaná „verejnosť“ a „dotknutá verejnosť“, t.j. verejnosť, ktorá má záujem, alebo môže mať záujem o prípravu PHRSR pred jeho schválením. Medzi dotknutú verejnosť patria fyzické osoby staršie ako 18 rokov, právnické osoby a občianske iniciatívy tvorené fyzickými osobami staršími ako 18 rokov, ktoré podpisujú spoločné stanovisko k návrhu strategického dokumentu. Táto dotknutá verejnosť má právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov PHRSR, a to až do jeho schválenia, vrátane práva podať písomné stanovisko, zúčastniť sa na konzultáciách a verejnom prerokovaní PHRSR. Medzi dotknutú verejnosť v rámci procesu prípravy, spracovania a implementácie PHRSR mesta Rimavská Sobota patria: **občania mesta Rimavská Sobota, podnikateľské subjekty pôsobiace v meste, neziskové organizácie.**
- **Hlavní aktéri rozvoja** - subjekty (fyzické a právnické osoby), ktoré zohrávajú akúkoľvek úlohu v rozvoji mesta bez ohľadu na ich zainteresovanosť a záujem o účasť na procese rozhodovania, tvorby PHRSR a jeho implementácii. Medzi hlavných aktérov rozvoja v rámci procesu prípravy, spracovania a implementácie PHRSR mesta Rimavská Sobota patria: **Mesto Rimavská Sobota, Mestský úrad Rimavská Sobota, mestom zriadené a založené organizácie, podnikateľské subjekty pôsobiace v meste a investori, obyvatelia mesta.**
- **Hlavní sociálno-ekonomickí partneri** - subjekty (fyzické a právnické osoby), ktoré sú aktívne pri cieľavedomom rozvoji mesta a majú záujem o účasť na procese rozhodovania, tvorby PHRSR a jeho implementácii, teda sú pri nich partnermi verejného sektora: **obyvatelia mesta, orgány verejnej správy, spolky, kluby, neziskové organizácie, stredné školy.**

1.2. OBSAHOVÉ VÝCHODISKÁ

1.2.1. Zdôvodnenie potreby spracovania PHRSR

Spracovanie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Rimavská Sobota vyplýva z ukončenia platnosti prechádzajúceho strategického dokumentu, z legislatívnej povinnosti, ale najmä je dané nutnosťou reflektovať aktuálne výzvy, problémy a priority v rozvoji mesta s dôrazom na zvyšovanie kvality života obyvateľov mesta, podnikateľského prostredia, životného prostredia a vedenia mesta v kontexte nových prístupov k rozvoju územia (inteligentné, zelené, udržateľné mestá a pod.) a vplyvov vonkajšieho prostredia, predovšetkým novej rozpočtovej politiky Slovenskej republiky, Európskej únie a iných zdrojov financií.

Impulzom pre spracovanie PHRSR mesta Rimavská Sobota bolo najmä príprava na prebiehajúce programové obdobie 2021 – 2027 a zmena v metodickom prístupe a v nadradených strategických a programových dokumentoch.

Vypracovanie PHRSR mesta Rimavská Sobota bolo prioritne motivované potrebou koncepčného, koordinovaného, cieľavedomého a transparentného manažovania rozvoja

územia mesta Rimavská Sobota v snahe, čo najefektívnejšie a najúčelnejšie riešiť problémy a potreby územia a jeho obyvateľstva. Potreba mať vypracovaný PHRSR je zároveň v zmysle zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja podmienkou pre čerpanie zdrojov zo ŠR, EŠIF a iných zdrojov financovania rozvojových aktivít obce. PHRSR mesta Rimavská Sobota je spracovaný tak, aby:

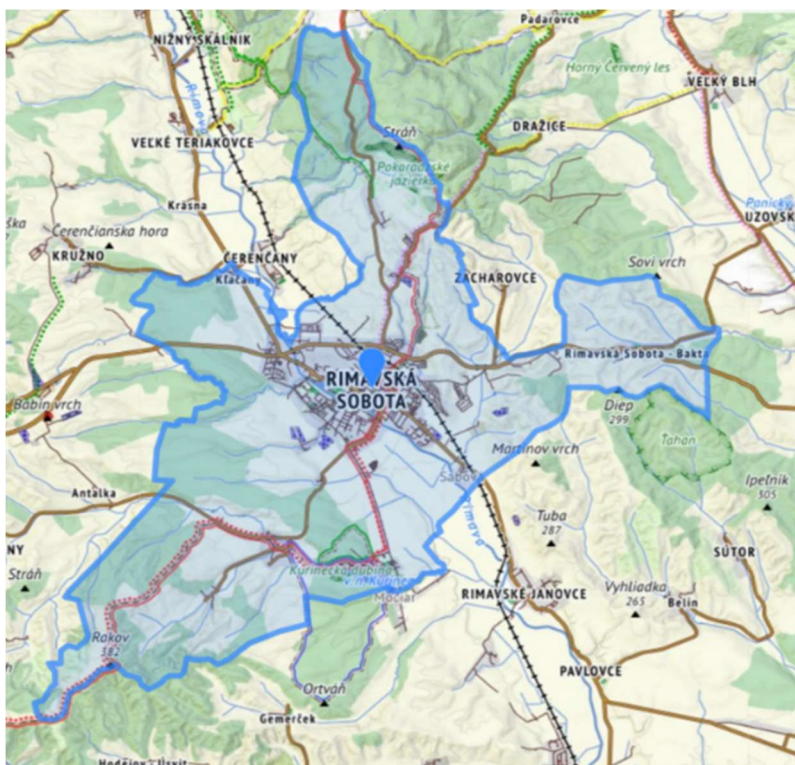
- splňal požiadavky na tvorbu základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov,
- bol kľúčovým nástrojom implementácie a územnej koordinácie napĺňania cieľov Národnej stratégie regionálneho rozvoja a implementácie Národného investičného plánu SR,
- bol nástrojom formulovania a implementácie konceptu smart, teda inteligentných/rozumných, integrovaných rozvojových stratégií miest s využitím inovatívnych prístupov pre efektívnejšie zabezpečenie kvality života občanov,
- bol relevantným východiskom pre programové rozpočtovanie mesta a jeho monitorovanie a hodnotenie v zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov,
- bol nástrojom integrácie verejných politík na úrovni mesta a zabezpečenia skutočného zvýšenia kvality života obyvateľov, zlepšenia podnikateľského prostredia a prístupu občanov k rozhodovaniu,
- bol nástrojom efektívneho, aktívneho a vecného zapojenia aktérov regionálneho rozvoja
- podporoval vytváranie systému integrovaného územného manažmentu (integrujúceho sektorové politiky a investičné intervencie verejného sektora), efektívnych štruktúr verejnej správy a služieb verejnosti čo najbližšie k občanovi.

Dokument reflektuje aktuálne výzvy a problémy mesta v troch oblastiach miestnej samosprávy - Inovatívna a udržateľná miestna ekonomika, Zelená a zdravá Rimavská Sobota, Spokojný život v meste Rimavská Sobota s kvalitnými a dostupnými verejnými službami.

1.2.2 Definícia územia pre spracovanie PHRSR a územnej štruktúry stratégie PHRSR

PHRSR mesta Rimavská Sobota je spracovaný pre mesto Rimavská Sobota. Vymedzené územie je determinované administratívnymi hranicami - katastrálnym územím mesta. Hranice územia mesta sú znázornené na obrázku 1.

Obrázok 1 Vymedzenia územia mesta Rimavská Sobota

Zdroj: <https://www.freemap.sk/#map=12/48.383618/20.156479&layers=X&osm-relation=2274769>.

1.2.3. Relevantné výstupy z nadradených programových a strategických dokumentov

Hlavnými nadradenými programovými a strategickými dokumentmi sú Vízia a stratégia Slovenska do roku 2030¹, ktorá je zároveň aj Národnou stratégiou regionálneho rozvoja a bola spracovaná v súlade s Agendou 2030, Partnerská dohoda², Program Slovensko³ (ďalej len „PSK“), Plán obnovy a odolnosti SR, Koncepcia územného rozvoja Slovenska (ďalej len „KÚRS“), Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja⁴ (ďalej len „PHRSR BBSK“) a Územný plán Banskobystrického samosprávneho kraja⁵ (ďalej len „ÚPN BBSK“), ako aj ďalšie rezortné koncepcie.

Základom pre nové programové obdobie 2021 - 2027 je 5 politických cieľov Európskej únie:

- **Inteligentnejšia a konkurencieschopnejšia Európa**
- **Zelenšia nízkouhlíková Európa**
- **Prepojenejšia Európa**
- **Sociálnejšia Európa**
- **Európa bližšie k občanom**

¹ Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. 2020. Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 – dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030. [\[online\]](#).

² Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. 2020. Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027. [\[online\]](#).

³ Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. Operačný program Slovensko. [\[online\]](#).

⁴ Banskobystrický samosprávny kraj. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja BBSK na obdobie 2022 – 2030. [\[online\]](#).

⁵ Banskobystrický samosprávny kraj. 1998. Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj. [\[online\]](#).

Pre PHRSR mesta Rimavská Sobota sú relevantnými výstupmi predovšetkým záväzky SR v oblasti opatrení voči zmene klímy, znižovaniu emisií uhlíka a energetickej náročnosti budov, dobudovaniu vodovodov a kanalizácií, zavádzaniu inovácií a obehového hospodárstva, posilňovaniu bezemisnej mobility, ako aj opatrenia v sociálnej oblasti, oblasti ochrany kultúrneho dedičstva a rozvoja cestovného ruchu. Pre tvorbu PHRSR mesta Rimavská Sobota je dôležité aj prepojenie na Akčný plán najmenej rozvinutého okresu (ďalej len „NRO“) Rimavská Sobota⁶.

1.2.4. Informácie o procese participatívnej tvorby PHRSR

Spracovanie PHRSR mesta Rimavská Sobota je súčasťou dlhodobého, cieľavedomého a koordinovaného procesu riadenia územia mesta. PHRSR mesta Rimavská Sobota je otvorený multisektorový dokument, ktorý bude, vzhľadom aj na súčasné zmeny, v pravidelných intervaloch monitorovaný, vyhodnocovaný a aktualizovaný. Počas procesu tvorby PHRSR mesta Rimavská Sobota bola pozornosť venovaná zhodnoteniu vnútorného potenciálu územia, kľúčovým výzvam, problémom a limitom územia, problémom a výzvam vonkajšieho prostredia s cieľom predvídať, zmierňovať ich negatívne vplyvy.

PHRSR mesta Rimavská Sobota bol vypracovaný v gescii mesta Rimavská Sobota, jeho vypracovanie bolo zabezpečené odborom rozvoja mesta MsÚ v Rimavskej Sobote v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi a externými spolupracovníkmi z Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. PHRSR mesta Rimavská Sobota bol vypracovaný v súlade so zákonom NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a v zmysle odporúčaní Metodiky tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja.

PHRSR mesta Rimavská Sobota bol vypracovaný participatívne, za účasti verejnosti a sociálno-ekonomických partnerov. Participatívny proces tvorby dokumentu zahŕňal zber údajov prostredníctvom dotazníkového prieskumu medzi obyvateľmi mesta Rimavská Sobota a verejné konzultácie k tvorbe dokumentu. Pri spracovaní PHRSR mesta Rimavská Sobota boli využité výstupy zo stretnutí Tematických pracovných skupín v rámci tvorby IÚS UMR FMO Rimavská Sobota. Projektové zámery v zásobníku PHRSR mesta Rimavská Sobota sú vyextrahované zo zásobníka projektových zámerov pre IÚS UMR FMO Rimavská Sobota. Zásobník projektových zámerov pre PHRSR mesta Rimavská Sobota je rovnako, ako samotný dokument počas celej jeho platnosti otvorený a v priebehu jeho platnosti bude aktualizovaný. Zásobník projektových zámerov PHRSR mesta Rimavská Sobota nezahŕňa len plánované aktivity samosprávy mesta Rimavská Sobota, ale aj aktivity sociálno-ekonomických partnerov a ďalších aktérov rozvoja územia.

Spracovanie PHRSR mesta Rimavská Sobota bolo realizované v 7 fázach, podľa časového harmonogramu, ktorý je uvedený v tabuľke 1. Išlo o nasledovné fázy:

1. Identifikácia potreby a impulzov vypracovania PHRSR a rozhodnutie o začatí prípravných prác.
2. Prípravné práce, spracovanie a schválenie Vstupnej správy vrátane predbežnej vízie.
3. Inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania PHRSR.
4. Stanovenie vízie, strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHRSR.

⁶ Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu. Akčný plán rozvoja okresu Rimavská Sobota. [\[online\]](#).

5. Návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov.
6. Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHRSR.
7. Prerokovanie a schvaľovanie návrhu PHRSR.

Tabuľka 1 Fázy spracovania PHRSR mesta Rimavská Sobota

Rok	2022			2023									
Mesiac Fáza	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Fáza 1													
Fáza 2													
Fáza 3													
Fáza 4													
Fáza 5													
Fáza 6													
Fáza 7													

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

2. ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ

PHRSR mesta Rimavská Sobota nadväzuje na zistenia analytickej časti. Spracovanie analytickej časti je súčasťou tvorby PHRSR Rimavská Sobota. Analytická časť PHRSR Rimavská Sobota sa štandardne zameriava na analýzu a identifikovanie potenciálov, limitov a problémov vyplývajúcich z vývoja vo vonkajšom prostredí a analýzu vnútorného prostredia, zameranú na kľúčové oblasti rozvoja územia mesta Rimavská Sobota.

Údaje pre spracovanie analytickej časti PHRSR Rimavská Sobota sú zozbierané štandardizovanými metódami. Zdrojmi údajov sú verejne dostupné databázy a informačné systémy inštitúcií pôsobiacich na národnej úrovni (napr. ŠÚ SR, DATAcube, MŽP SR, Zoznamy chránených území a i.). Ďalšími zdrojmi údajov pre spracovanie analytickej časti PHRSR Rimavská Sobota sú neverejné databázy, ku ktorým bol spracovateľovi udelený prístup (napr. dátové podklady BBSK). Údaje s najnižšou verejne dostupnou granularitou na úrovni okresu boli pre mesto Rimavská Sobota od relevantných inštitúcií vyžiadané individuálne, na základe žiadosti (napr. ÚPSVaR – údaje o UoZ, OÚ Rimavská Sobota – údaje o odpadovom hospodárstve). Významnú časť údajov tvoria údaje zo strategických a koncepčných dokumentov a iných materiálov národnej, regionálnej a miestnej úrovne (napr. Koncepcia rozvoja sociálnych služieb BBSK na obdobie 2019 – 2025, IÚS UMR Rimavská Sobota a i.).

Dôležitú časť údajov pre analýzu mesta Rimavská Sobota tvoria údaje získané dotazníkovým prieskumom medzi obyvateľmi mesta Rimavská Sobota, ktorý sa realizoval elektronicky a fyzicky v období od 7. 5. 2023 do 28. 5. 2023. Dotazník bol orientovaný najmä na zisťovanie potrieb, spokojnosti a problémov obyvateľstva mesta Rimavská Sobota.

Ďalšie informácie relevantné pre vypracovanie PHRSR boli získané zo stretnutí so zástupcami mesta, zamestnancami MsÚ, obyvateľmi a ďalšími zainteresovanými subjektmi (napr. riaditelia organizácií zriadených/založených mestom atď.). Pri vytváraní analýzy SWOT mali zástupcovia zainteresovaných subjektov na stretnutí, ktoré sa konalo 26. 7. 2023 na MsÚ, za úlohu ohodnotiť jednotlivé položky silný a slabých stránok, príležitostí a ohrození. Na stupnici od 5 (určite súhlasím/považujem za dôležité) po 1 (určite nesúhlasím/považujem za najmenej dôležité) bodovali každú položku analýzy SWOT. Následne sme jednotlivé položky usporiadali podľa dôležitosti od najdôležitejších po menej dôležité. Analýzy SWOT

sme spracovali za tri kľúčové oblasti a to: ekonomika a trh práce, environmentálna situácia, verejné služby a obsluha územia a syntézou týchto troch čiastkových analýz SWOT sme vypracovali súhrnnú analýzu SWOT.

Následne na stretnutí, ktoré sa konalo v prvej polovici októbra 2023, bola odprezentovaná pracovná verzia strategickej časti vrátane implementačnej časti, financovania a spôsobu vyhodnocovania PHRSR mesta. Po zapracovaní pripomienok bola finálna verzia celého dokumentu predložená na schválenie Mestskému zastupiteľstvu.

Analýza vonkajšieho prostredia

Pri analýze vonkajšieho prostredia sme sa zamerali na päť kľúčových oblastí. Jedná sa o analýzu politických a legislatívnych, ekonomických, sociálnych, technologických, a ekologických/environmentálnych faktorov, ktoré v najväčšej miere ovplyvňujú rozvoj územia.

Analýza vnútorného prostredia

Vnútorné prostredie každého územia je dôležitým určujúcim faktorom jeho budúceho rozvoja. Predstavuje základnú východiskovú situáciu, ktorá výrazným spôsobom podporuje alebo limituje rozvojové aktivity. Vnútorné prostredie mesta Rimavská Sobota sme analyzovali v nasledujúcich častiach: základná charakteristika mesta, ekonomika a trh práce, environmentálna situácia a verejné služby a obslužnosť.

2.1. ZHODNOTENIE IMPLEMENTÁCIE DOTERAJŠÍCH STRATÉGIÍ

V meste Rimavská Sobota bolo monitorované a vyhodnotené plnenie opatrení PHRSR platného v rokoch 2014 -2022 v zmysle aktualizácií do 31.12.2023.

2.2. KĹÚČOVÉ TRENDY VÝVOJA, AK BY SA STRATÉGIA NEIMPLEMENTOVALA

Medzi kľúčové trendy vývoja, v prípade, ak by sa stratégia PHRSR mesta Rimavská Sobota neimplementovala (nulový variant), patria:

- odchod mladých ľudí v produktívnom veku, pred založením rodín z územia,
- nesúlad dopytu po pracovnej sile s ponukou pracovnej sily,
- vysoká miera nezamestnanosti,
- nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva,
- chudoba,
- rast počtu rómskeho obyvateľstva,
- zameranie miestneho hospodárstva na priemysel,
- nedostatočná výkonnosť cestovného ruchu,
- negatívne vplyvy klimatickej krízy,
- nedostatočné pokrytie územia zdravotnými službami,
- nízka úroveň spolupráce a absencia medzi sektorového manažmentu,
- nedostatok financií v samospráve.

Neriešením problémov a zároveň nevyužitím potenciálu a zdrojov územia by došlo k spomaleniu rozvoja územia, výraznejšiemu prehľbovaniu rozdielov (v porovnaní s územiaми rovnakej veľkostnej kategórie), prejavili by sa dôsledky environmentálnych a klimatických

zmien, urýchlil by sa pokles počtu obyvateľov, znížila by sa životná úroveň, ako aj celková kvalita života obyvateľov mesta Rimavská Sobota.

2.3. IDENTIFIKÁCIA VNÚTORNÝCH POTENCIÁLOV, VÝZIEV, LIMITOV A PROBLÉMOV

Hlavným dôvodom odlivu mladých a vzdelaných ľudí je nízka produktivita a výkonnosť ekonomiky, ktorá **neposkytuje dostatok zaujímavých a dobre platených pracovných príležitostí**. Zároveň však aj platí, že nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily je jednou z bariér pre rozvoj podnikania a investovania. Tým vzniká „začarovaný kruh“ s nízkou úrovňou ľudských zdrojov, nízkou technologickou úrovňou a veľmi nízkym inovačným potenciálom. To zapríčiňuje aj nedostatok kvalitných odborníkov hlavne v oblasti zdravotníctva a školstva a vážnym problémom je aj nesúlad medzi ponukou vzdelávania a dopytom na trhu práce a nízka účasť dospelých na ďalšom odbornom vzdelávaní. Napriek postupnému prispôbovaniu študijných odborov SOŠ potrebám zamestnávateľov, ide o pomalé tempo, ktoré vedie k nedostatočnému súladu v kvalifikácii pracovnej sily a dopytu zamestnávateľov.

V súvislosti s technologickými zmenami rastie význam aj celoživotného vzdelávania a súčasný systém jeho zabezpečenia je nevyhovujúci. Je nevyhnutná **užšia spolupráca a vyššie právomoci** lokálnych aktérov – zamestnávateľov, inštitúcií odborného vzdelávania, samospráv a úradu práce oblasti zabezpečenia vyrovnanej ponuky a dopytu na trhu práce.

Vysoký podiel nezamestnaných ľudí bez odborných a životných zručností najmä z marginalizovaných komunit je výzvou nielen pre oblasť vzdelávania, ale predovšetkým aj sociálnych služieb. Veľmi nízka úroveň základného vzdelávania a neuspokojivé výsledky vzdelávania rómskej populácie sú často dôsledkom sociálneho vylúčenia alebo iného znevýhodnenia. Marginalizované rómske komunity uviazli v kruhu generačnej chudoby. Je potrebné od základov zmeniť prístup už od predškolskej a povinnej školskej prípravy, a to plošne v celom okrese či regióne, aby absolventi povinnej školskej dochádzky boli pripravení na odborné vzdelávanie. Vhodne nastavené a komplexné opatrenia zamerané na výchovu a vzdelávanie, bývanie a prácu si vyžadujú **integrováný prístup a zapojenie rôznych inštitúcií**. Úspešné začlenenie znevýhodnených skupín do spoločenského aj pracovného života je dôležitým predpokladom k vyššej prosperite celého regiónu.

Odchod ľudí v produktívnom veku v kombinácii s nízkym prirodzeným prírastkom spôsobuje zrýchlenie procesu celkového starnutia populácie, čo stupňuje tlak na **poskytovanie sociálnych a zdravotných služieb a ich inovácie**. **Zvyšovanie priemerného veku obyvateľstva a nepriaznivý demografický vývoj vytvára príležitosti pre striebornú ekonomiku** a vyžaduje nové prístupy ako na strane zamestnávateľov, tak aj verejnej správy. Výzvou je hlavne integrácia a vzájomné prepojenie sociálnych a zdravotných služieb a ich koordinovaný rozvoj v záujme zabezpečenia dostupnosti a šírky a kvality poskytovaných služieb.

Výzvou pre zvýšenie kvality verejných služieb a pre kvalitnú realizáciu verejných politík je spolupráca mesta a relevantnými zástupcami zainteresovaných strán (inštitúciami štátnej správy, neziskovým organizáciami...) s cieľom zabezpečiť dostupnosť verejných služieb pre obyvateľov v potrebnej štruktúre a kapacite. To vytvorí aj podmienky pre zavádzanie inovácií, využívanie nových technológií, digitalizáciu verejných služieb a využívanie prístupu „smart city“.

Pre hospodársky rozvoj územia je kľúčovou výzvou **využitie potenciálu pre rozvoj agrosektora, potravinárskeho priemyslu a cestovného ruchu**. Aj využitie tohto potenciálu, tak ako aj v oblasti trhu práce a verejných služieb, je závislé od spolupráce relevantných aktérov. K oživeniu ekonomického rozvoja na báze miestneho potenciálu by prospela

spolupráca farmárov, producentov miestnych potravín, drobných podnikateľov v agroturistike, prevádzkovateľov rekreačných a voľnočasových areálov, ako aj pamiatkových objektov, ktorí by si navzájom poskytovali svoje služby a spoločne by ich aj propagovali a vytvorili by spoločný produkt. Takúto formu spolupráce je potrebné aj inštitucionálne podporiť, dobudovať potrebnú infraštruktúru a vhodne dopravne prepojiť všetky aktivity.

Hlavnou výzvou je zvýšiť odolnosť územia voči nepriaznivým prejavom klimatickej krízy a zabezpečiť udržateľné využívanie pôdy a produkciu prostredníctvom modernizácie a ekologizácie. Extrémne prejavy počasia – horúčavy, prívalové dažde apod. majú negatívny dopad na ľudské zdravie, ale aj bezpečnosť obyvateľstva a jeho majetok. **V území chýba integrovaný prístup k manažmentu krajiny.**

Potenciál na znižovanie emisií skleníkových plynov v území predstavuje hlavne sektor budov, či už verejných alebo domácností s vysokou energetickou náročnosťou. V oblasti dopravy je problémom najmä nárast osobnej automobilovej dopravy, ktorá je zdrojom znečistenia ovzdušia a hluku a je aj príčinou rozširovania zastavaných plôch v dôsledku budovania parkovísk apod. **Významným problémom je zhoršená kvalita ovzdušia počas vykurovacej sezóny**, najmä v dôsledku spaľovania tuhých palív, menej je to už znečistenie zo zdrojov dopravy a priemyslu.

Kým z hľadiska zásobovania vodou je situácia v území priaznivá, tak **z hľadiska odkanalizovania a čistenia odpadových vôd má územie isté rezervy**. Na kanalizačnú sieť, ktorá ústi do čistiarne odpadových vôd (ďalej len „ČOV“) nie je napojených 25 % budov nachádzajúcich sa na území mesta. Okrem toho si existujúca infraštruktúra v sídlach vyžaduje aj rekonštrukcie. Povrchové vody nedosahujú dobrý stav – medzi hlavné príčiny, okrem znečistenia, patria rozsiahle hydromorfologické zmeny (regulácie tokov, bariéry na tokoch apod.) V území sa nachádzajú aj environmentálne záťaž, ohrozujúce zdravie obyvateľstva, ale predstavujú aj možné zdroje kontaminácie pôdy a vody. Dôležitou výzvou sú zanedbané investície do verejnej infraštruktúry.

Tabuľka 2 Výzvy, potenciály, problémy a limity rozvoja mesta Rimavská Sobota

Výzvy a potenciály	Socioekonomické	Potenciál pre rozvoj cestovného ruchu s množstvom historických pamiatok a prírodných zaujímavostí; dlhodobá tradícia poľnohospodárskej produkcie a potravinárskej produkcie zastúpená rôznymi typmi spracovateľov; priemyselné parky; dostatočné množstvo plôch pre rozvojové aktivity; dostatočná školská infraštruktúra v území od predškolských zariadení, základných škôl až po stredné školstvo. Hlavnou výzvou je využitie potenciálu pre ekonomické oživenie územia, rozvinutie spolupráce pre zavádzanie inovácií a hlavne inklúzia marginalizovaných komunít. Starnúca populácia vytvára potenciál pre rozvoj striebornej ekonomiky.
	Územno-technické	Predpoklady pre etablovanie nových výrobných podnikov – existujúce nevyužívané (zelené a hnedé) plochy pre rozširovanie a vznik výrobných aktivít; budovanie priemyselného parku Sever; existujúca železničná trať ako kostra budúcej integrovanej ekologickej verejnej dopravy; dobré dopravné prepojenie obcí územia; blízkosť hraníc s Maďarskom. Hlavnou výzvou je skvalitniť dopravnú obsluhu územia s uprednostnením ekologickej verejnej dopravy.

	Prírodno-environmentálne	Bohaté zdroje pitnej a minerálnej vody a dostatočná kvalita zdrojov pitnej vody; chránené územia. Hlavnou výzvou je dobudovanie environmentálnej infraštruktúry, zvýšenie odolnosti krajiny voči klimatickým zmenám a zavádzanie zelených technológií a obehovej ekonomiky.
	Kultúrne	Existencia Gemersko – malohontského múzea a pomerne veľkého počtu pamiatok, kultúrnych inštitúcií a uchovaných tradícií. Najväčšou výzvou je udržateľné využitie vzácnych kultúrnych a historických pamiatok pre rozvoj cestovného ruchu. Existencia nevyužitého unikátneho pamiatkového objektu/archeologickej lokality tureckého hradu.
	Inštitucionálno-organizačné	Stredné školy postupne prispôsobujúce sa potrebám trhu práce; spolupráca s UPSVaR. Hlavnou výzvou je skvalitnenie verejných politík zapojením verejnosti a dobudovaním kapacít pre odbornú koordináciu, plánovanie a riadenie rozvoja územia.
Problémy a limity	Socioekonomické	Starnúce obyvateľstvo - rastúci podiel osôb v poproduktívnom veku; dlhodobý úbytok obyvateľstva sprevádzaný vysokým negatívnym migračným saldom – najmä mladých a vzdelaných ľudí do ekonomicky vyspelejších regiónov; rast počtu marginalizovaných skupín obyvateľov s nedostatočnou vzdelanostnou úrovňou; rastúce nároky na zabezpečenie sociálnych služieb; kolabujúca dostupnosť zdravotných služieb; pomerne nízka vzdelanostná úroveň; dlhodobo vysoká miera nezamestnanosti; nedostatočné pracovné návyky, najmä u mladých ľudí, dlhodobo nezamestnaných a marginalizovaných skupín obyvateľov; nedostatočný súlad v kvalifikácii pracovnej sily a dopytu zamestnávateľov; nedostatočná finalizácia poľnohospodárskej produkcie; nedostatočné využitie surovínovej základne; vysoký podiel výroby s nízkou pridanou hodnotou; chýbajúce odberateľské siete produktov územia (v rámci územia, von z územia); školská infraštruktúra (MŠ, ZŠ) nachádzajúca sa v zlom technickom stave – výzvy na rekonštrukciu školských zariadení s podmienkou navýšenia kapacít MŠ, ZŠ.
	Územno-technické	Slabo rozvinutá infraštruktúra cestovného ruchu a absentujúci strategický prístup; nevysporiadané vlastnícke vzťahy limitujúce rozvoj nových aktivít; chátrajúce budovy; nedostatočná úroveň dopravnej infraštruktúry; nedostatok parkovacích plôch; nevyhovujúci stav cestných komunikácií a chodníkov.
	Prírodno-environmentálne	Ľahostajnosť občanov k životnému prostrediu ich nízke environmentálne povedomie; nedostatočná podpora a aktivizácia územia na ochranu prírodných zdrojov; nedostatočné zapájanie miestnych aktérov do procesov ochrany prírody (legislatívne zmeny apod.), absencia koordinačných kapacít pre dekarbonizáciu regiónu a rozvoj udržateľnej sebestačnej energetiky; nepripravenosť lesných a poľnohospodárskych systémov na zmenu klímy; znečisťované vodné toky a zhoršená kvalita povrchových vôd, nedostatočné opatrenia na zadržiavanie vody v krajine; existencia environmentálnych záťaží.

	Kultúrne	Potreba rekonštrukcie významných kultúrnych pamiatok (Župný dom, turecký hrad a i.) a športových zariadení (plaváreň, zimný štadión).
	Inštitucionálno-organizačné	Nedostatočné personálne kapacity MsÚ pre prípravu a implementáciu rozvojových projektov, nedostatočné kapacity pre koordináciu a implementáciu IÚS UMR FMO Rimavská Sobota.

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

2.4. IDENTIFIKÁCIA VÝZIEV, LIMITOV A PROBLÉMOV Z VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

PHRSR mesta Rimavská Sobota reaguje tiež na výzvy, limity a problémy vonkajšieho prostredia. Kľúčové výzvy boli identifikované v rámci Prílohy 1 Analytická časť PHRSR mesta Rimavská Sobota. Ide o politické a legislatívne, ekonomické, sociálne, technologické a ekologické/environmentálne výzvy.

Tabuľka 3 Výzvy, limity a problémy mesta Rimavská Sobota z vonkajšieho prostredia

Výzvy, limity a problémy	Politické a legislatívne	Stratégie a priority BBSK; nový spôsob uplatňovania regionálnej politiky a čerpanie finančných zdrojov z EŠIF; Programové vyhlásenie vlády, národné a medzinárodné dokumenty v jednotlivých oblastiach života v meste; prijatie medzinárodných záväzkov a posilnenie nadväzujúcich domácich politík.
	Ekonomické	Dopady pandémie Covid 19 na financovanie miestnych samospráv, nestabilné a nedostatočné financovanie vybraných verejných služieb zo strany štátu, Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, Program Slovensko, zavedenie výdavkových stropov a zohľadňovanie identifikovaných úspor z revízií výdavkov v rezortných limitoch, vojna na Ukrajine.
	Sociálne	Starnutie populácie a negatívny demografický vývoj v Slovenskej republike, nízky prirodzený prírastok obyvateľstva.
	Technologické	Progresívny nárast využívania IT a virtuálnej komunikácie; proces implementácie elektronických služieb miestnych samospráv v SR; digitalizácia.
	Ekologické	Narastajúce environmentálne požiadavky na rekonštrukcie budov; zhoršujúca sa kvalita životného prostredia; dopady globálnych problémov súvisiacich s klimatickou krízou.

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

2.5.VÝSTUPY SWOT ANALÝZ PRE VOEBU TYPU STRATÉGIE

Prostredníctvom analýzy SWOT boli identifikované silné, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia územia mesta Rimavská Sobota vychádzajúce z vnútorného a vonkajšieho prostredia územia. Podrobné SWOT analýzy jednotlivých tematických oblastí, ako aj metodika

spracovania SWOT analýz sú súčasťou Prílohy 1 Analytická časť PHRSR mesta Rimavská Sobota.

Tabuľka 4 Súhrnná SWOT analýza mesta Rimavská Sobota

Silné stránky	Slabé stránky
• potenciál pre rozvoj cestovného ruchu a agroturistiky • kultúrny potenciál územia (pamiatky, kultúrne inštitúcie, architektúra, spolky, podujatia) • dlhodobá tradícia poľnohospodárskej produkcie a potravinárskej produkcie zastúpená rôznymi typmi podnikov a s relatívne vysokým počtom SHR • dostatok voľných hnedých a zelených plôch vhodných pre rôzne typy rozvojových aktivít • bohatá a celoročná ponuka podujatí • dostatok voľnej pracovnej sily • zastúpenie zamestnávateľov s menej náročnými požiadavkami na pracovnú silu • vytvorený turistický informačný portál • dostatok zručných remeselníkov v území, najmä v prepojení na poľnohospodárstvo • fungujúci priemyselný park s perspektívou rozvoja a budovanie nového priemyselného parku • existencia veľkých zamestnávateľov v oblasti priemyslu (drevospracujúci, chemický,...) • aktívni podnikatelia vo vidieckom cestovnom ruchu • vhodné podmienky pre rozvoj udržateľného poľnohospodárstva • väčšina obyvateľov napojená na verejný vodovod • existencia chránených území • vhodné podmienky a potenciál pre rozvoj dekarbonizovanej a udržateľnej energetiky • zavedený separovaný zber odpadov • nie veľmi priemyslom znečistené životné prostredie • existujúca železničná trať ako kostra budúcej integrovanej ekologickej verejnej dopravy • dostupné základné služby pre obyvateľov • dostatočná školská infraštruktúra v území od predškolských zariadení, základných škôl až po stredné školstvo • dobrá poloha územia z pohľadu tranzitných koridorov • ponuka sociálnych služieb pokrývajúca terénne ako aj inštitucionalizované sociálne služby • dobrá vybavenosť ihriskami • Rimavská Sobota je kľúčovým subjektom v rámci FMO Rimavská Sobota • široká a pestrá ponuka kultúrnych a spoločenských podujatí v území • záujem samosprávy o všestranný rozvoj územia • existencia komunitného centra	• starnúca populácia • dlhodobo vysoká miera nezamestnanosti • nízka kúpyschopnosť obyvateľstva (nízka cena práce) • odliv mladých a vzdelaných ľudí do ekonomicky vyspelejších regiónov • pomerne nízka vzdelanostná úroveň obyvateľov • rast počtu marginalizovaných skupín obyvateľov s nedostatočnou vzdelanostnou úrovňou • nedostatočné pracovné návyky, najmä u mladých ľudí, dlhodobo nezamestnaných a marginalizovaných skupín obyvateľov • relatívne veľký podiel marginalizovanej rómskej komunity a s tým spojená kumulácia socio-ekonomických problémov (odkázanosť na sociálne dávky atď.) • rozrastajúce sa rómske osady • zhoršujúce sa vzťahy s rómskym etnikom • nezáujem rómskych žiakov o odborné vzdelanie po ukončení povinnej školskej dochádzky • nedostatočná ponuka pre celoživotné vzdelávanie obyvateľov • nevyužívaný potenciál pre poľnohospodársku produkciu • absencia finalizácie produkcie v poľnohospodárstve • nedostatočné využitie surovínovej základne • vysoký podiel výroby s nízkou pridanou hodnotou • chýbajúce odberateľské siete produktov územia (v rámci územia, von z územia) • slabo rozvinutá infraštruktúra cestovného ruchu a absentujúci strategický prístup • nevysporiadané vlastnícke vzťahy limitujúce rozvoj nových aktivít • nedostatočná spolupráca súkromného a verejného sektora • nedostatočná prepojenosť a nedostatok autobusových a vlakových spojov s okolitými obcami • nedostatok parkovacích plôch • nevyhovujúci stav cestných komunikácií a chodníkov • chýbajúce komunikácie pre nemotorovú dopravu (chýbajúca cyklotrasa smer sever okresu, trasy pre korčuliarov) • nedostatočná starostlivosť o kultúrne pamiatky a miestne pamätihodnosti • nedostatočné využívanie kultúrneho a historického potenciálu územia

• komunikácia s občanmi a zástupcami zainteresovaných strán viacerými komunikačnými kanálmi a formami • existenciu cyklotrasy na Kurinec a na Poltár	• vysoký počet obyvateľov odkázaných na sociálnu pomoc • nedostatočný bezbariérový prístup (zastávky...) • nedostatočná ponuka, dostupnosť a kapacita sociálnych a zdravotníckych služieb a zariadení • nedostatočne rozvinutá sieť tretieho sektora v sociálnej oblasti • nedostatok stavebných pozemkov • nedostatok cenovo dostupných a nájomných bytov • absencia koordinátora rozvoja územia • pasivita a nezáujem obyvateľov o veci verejné • nízka úroveň dobrovoľníckej činnosti • bezpečnosť v území • ľahostajnosť občanov k životnému prostrediu, ich nízke environmentálne povedomie • nedostatočná podpora a aktivizácia územia na ochranu prírodných zdrojov • nedostatočné zapájanie miestnych aktérov do procesov ochrany prírody (legislatívne zmeny apod.) • absencia koordinačných kapacít pre dekarbonizáciu regiónu a rozvoj udržateľnej sebestačnej energetiky • nedostatočné opatrenia na zadržiavanie vody v krajine • nedostatočná krajinotvorba územia • zlý stav technickej a environmentálnej infraštruktúry • narastajúce čierne skládky • vysoký podiel lokálneho kúrenia nekvalitnými tuhými palivami (drevo, uhlie, odpad) • nízka miera uvedomelosti občanov a subjektov vo vzťahu k využívaniu nízkoenergetických technológií a obnoviteľných zdrojov • vysoká miera závislosti regiónu od zemného plynu • prudko rastúci počet vozidiel na fosílny pohon (predovšetkým v individuálnej doprave) • nevhodné postupy pri obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy (napr. mulčovanie)
Príležitosti	Ohrozenia
• napĺňanie cieľov udržateľného rozvoja v rámci Agendy 2030 • priority Vizie a stratégie rozvoja SR 2030 • možnosť grantovej podpory z EÚ (2021 – 2027), z Plánu obnovy, z Fondu spravodlivej transformácie a iných zdrojov • podpora (odborná aj finančná) pri vypracovaní projektov na čerpanie fondov z EÚ, grantov, dotácií a i. • energetická a klimatická politika EÚ • záväzok SR dosiahnuť uhlíkovú neutralitu do roku 2050 • zvyšovanie úrovne environmentálneho povedomia obyvateľov	• byrokracia a zdĺhavé verejné obstarávanie • administratívna náročnosť prípravy a realizácie projektov • vysoké odvodové zaťaženie • trvalý nezáujem národnej úrovne o juhovýchodné regióny SR • absencia systémového riešenia dlhodobej nezamestnanosti marginalizovaných skupín obyvateľstva • súčasná dotačná politika v oblasti poľnohospodárstva • nepriaznivý demografický vývoj (starnutie obyvateľstva) • nezáujem o dobudovanie dopravného napojenia

• aktívna politika zamestnanosti štátu • zmeny v systéme stredného odborného vzdelávania, duálne vzdelávanie • získavanie mimorozpočtových (grantových) zdrojov pre činnosť škôl a školských zariadení, sociálnych a zdravotníckych zariadení • obehová ekonomika • orientácia spotrebiteľov na domáce regionálne „eko“ poľnohospodárske produkty • zavádzanie integrovaných dopravných systémov • zdieľaná ekonomika • celoživotné vzdelávanie • reforma školstva a vzdelávania • rozvoj výroby s vyššou pridanou hodnotou • rozvoj priemyselných odvetví ohľaduplných voči životnému prostrediu, • pozemkové úpravy a vysporiadanie vlastníckych vzťahov • podpora opatrení voči klimatickej kríze • presadzovanie iniciatív na minimalizáciu tvorby odpadov a ich zhodnocovanie • uplatňovanie informačno-komunikačných technológií a inteligentného riadenia vo všetkých sektoroch (rozvoj smart riešení v komunálnej sfére) • nová nízko uhlíková politika • rozvoj spolupráce na národnej a medzinárodnej úrovni • vytvorenie vhodných podmienok na návrat mladých rodín • podpora obnovy kultúrneho dedičstva a podpora školstva a vzdelávania • podpora domovej a bytovej výstavby • programy podpory budovania a rekonštrukcie technickej infraštruktúry v obciach • podpora sociálnych, zdravotníckych a školských zariadení • deinštitucionalizácia sociálnych služieb, uľahčenie prístupu k financiam pre obce zo znevýhodnených regiónov • rozvoj spolupráce medzi inštitúciami a organizáciami pri riešení sociálnej problematiky, zdravotnej problematiky, kultúry, športu, vzdelávania a i. • vytvorenie vhodných podmienok (BBSK, SR) pre návrat a zotrvanie lekárov • podpora sociálneho podnikania • rozvoj striebornej ekonomiky • potenciál pre rozvoj zelenej ekonomiky • revitalizácia unikátnej lokality tureckého hradu z externých zdrojov	• územia (diaľnice, rýchlostnej komunikácie) z národnej úrovne • nedostatočná podpora smerovania investícií do málo rozvinutých regiónov • nesprávne nastavenie projektov a výziev na centrálnej úrovni • korupcia • prehlbovanie regionálnych rozdielov • nezáujem investorov o vytváranie pracovných príležitostí v území • náročnosť procesu implementácie duálneho vzdelávania • socio-ekonomické dopady pandémie COVID-19 • zmena spotrebiteľského správania (uprednostnenie elektronických obchodov) • náročnosť zamestnávania ľudí z ÚPSVaR z hľadiska administratívy • zvyšujúca sa intenzita tranzitnej cestnej dopravy • zhoršujúce sa klimatické podmienky • prírodné katastrofy napr. povodne, zosuvy • umŕtvovanie investícií do rozvoja tranzitnej cestnej dopravy namiesto rozvoja integrovaných systémov verejnej dopravy • zložitá legislatíva v oblasti ochrany prírodného prostredia a uplatňovania energeticky nenáročných a ekologicky čistých technológií a využívanie OZE • nedostatočná podpora na ochranu prírodných zdrojov • zle nastavený systém separácie odpadov a celého odpadového hospodárstva • nárast chudoby • nepriaznivá celospoločenská sociálna, ekonomická a politická situácia • nedostatočné riešenie rómskeho problému • nevyhovujúce spôsoby financovania projektov mimovládnych organizácií • nepriaznivé ekonomické podmienky pri udržiavaní kultúrneho dedičstva • rýchlo a často sa meniaci legislatíva • netransparentné narábanie s financiami na úrovni štátu • konzumný a rýchly spôsob života • zhoršujúci sa zdravotný stav populácie • nízke právne a spoločenské povedomie obyvateľstva • dlhodobý nezáujem štátu riešiť veľké regionálne rozdiely • nedostatočná úroveň dopravnej infraštruktúry (neexistuje rýchlostná komunikácia vyššej triedy) • vojna na Ukrajine
--	---

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

Ako celkovú rozvojovú stratégiu mesta Rimavská Sobota sme na základe SWOT analýzy na nasledovné roky identifikovali stratégiu úniku, v rámci ktorej prevažujú slabé stránky a ohrozenia. Teda rozvojové aktivity by sa mali orientovať na eliminovanie

negatívnych dopadov vonkajšieho prostredia a zameriavať sa na odstraňovanie slabých stránok mesta.

2.6. VÝSTUP BENCHMARKU V KONTEXTE ŠIRŠIEHO ÚZEMIA

Mesto Rimavská Sobota je súčasťou Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK), ktorý patrí medzi ekonomicky najslabšie regióny Slovenska. Regionálne HDP za rok 2021 je na úrovni 8,7 mld. Eur⁷, čo je najnižší podiel zo všetkých krajov. HDP na obyvateľa na úrovni 14 tis. Eur, resp. 16 tis. Eur meraných paritou kúpnej sily (PKS), čo je druhá najnižšia hodnota za Prešovským krajom. Evidovaná miera nezamestnanosti v roku 2022 bola v BBSK 8,48%, v okrese Rimavská Sobota 19,39%⁸.

Mesto Rimavská Sobota je od roku 2015 zaradené do zoznamu najmenej rozvinutých okresov (ďalej len „NRO“) na Slovensku. Mesto Rimavská Sobota je jeho administratívnym a spoločenským centrom, ako aj centrom územia funkčnej mestskej oblasti Rimavská Sobota. Okresné mesto Rimavská Sobota zabezpečuje základnú a mestskú vybavenosť pre obyvateľov celého územia okresu v oblastiach stredného školstva, zdravotníctva, sociálnych služieb, kultúry, verejnej správy, administratívy, športu, rekreácie, dopravy a zamestnanosti. Na ploche územia mesta Rimavská Sobota o celkovej rozlohe 77,51 km² žije 21 527⁹ obyvateľov (k 31.12.2022). Mesto Rimavská Sobota sa podľa počtu obyvateľov zaraďuje medzi stredne veľké mestá Slovenska. Konkurenčnou výhodou územia je jeho poloha a klimatické podmienky, prírodno-geografický potenciál, blízkosť hraníc s Maďarskom, jedinečný kultúrno-historický potenciál, administratívne a kultúrne centrum regiónu, sídlo inštitúcií, sieť verejných a doplnkových služieb, strojársky a potravinársky priemysel, priemyselné parky.

2.7. IDENTIFIKÁCIA DISPARÍT A FAKTOROV ROZVOJA

Na definovanie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja územia mesta Rimavská Sobota slúžia výstupy analytickej časti PHRSR mesta Rimavská Sobota a SWOT analýzy. Disparity rozvoja územia mesta Rimavská Sobota boli identifikované na základe slabých stránok a ohrození. Silné stránky a príležitosti naopak slúžia na identifikáciu faktorov rozvoja, prostredníctvom ktorých sa majú disparity eliminovať.

Hlavné faktory rozvoja územia mesta Rimavská Sobota:

- kultúrny potenciál územia (pamiatky, kultúrne inštitúcie, architektúra, spolky, podujatia), vhodný pre využitie v CR,
- dlhodobá tradícia poľnohospodárskej produkcie a potravinárskej produkcie,
- dostatok voľných hnedých a zelených plôch vhodných pre rôzne typy rozvojových aktivít,
- fungujúci priemyselný park s perspektívou rozvoja a budovanie nového priemyselného parku,
- poloha územia, v blízkosti hraníc s Maďarskom,
- grantové schémy vhodné pre spolufinancovanie rozvojových aktivít z fondov EÚ,

⁷ Zdroj: Štatistický úrad SR, DATAcube, 2023. [online].

⁸ Zdroj: Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny SR 2023. [online].

⁹ Zdroj: Štatistický úrad SR, DATAcube, 2023. [online].

- možnosti rozvoja spolupráce s okolitými obcami/mestami pri zabezpečení vybraných služieb obyvateľom (sociálne, zdravotnícke, kultúrne, CR),
- administratívne a kultúrne centrum regiónu, centrum FMO,
- potenciál pre rozvoj striebornej a zelenej ekonomiky.

Hlavné disparity územia mesta Rimavská Sobota:

- dlhodobý nepriaznivý demografický vývoj,
- dlhodobá vysoká miera nezamestnanosti,
- nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva,
- rast počtu marginalizovaných skupín obyvateľov a absencia komplexného prístupu k riešeniu rómskej otázky v SR,
- je súčasťou regiónu s nevyužitým potenciálom,
- nedostatok vlastných finančných prostriedkov mesta pre realizáciu rozvojových aktivít,
- poddimenzované personálne kapacity MsÚ na prípravu a implementáciu rozvojových projektov financovaných z EŠIF,
- zhoršený stav životného prostredia v dôsledku globálneho otepľovania, ako aj v dôsledku priemyselných aktivít.

2.8. STROM VÝZIEV A PROBLÉMOV

Na základe analýz SWOT bol spracovaný strom problémov, ktorý odráža 3 najväčšie problémy rozvoja mesta Rimavská Sobota, ich príčiny a možné následky v prípade ich neriešenia. Strom problémov zobrazuje tabuľka 5.

Tabuľka 5 Strom výziev a problémov

Možné následky		
odchod mladých ľudí v produktívnom veku, pred založením rodín z územia; nesúlad dopytu po pracovnej sile s ponukou pracovnej sily; vysoká miera nezamestnanosti; nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva; chudoba; rast počtu rómskeho obyvateľstva; zameranie miestneho hospodárstva na priemysel; nedostatočná výkonnosť cestovného ruchu; negatívne vplyvy klimatickej zmeny; nedostatočné pokrytie územia zdravotnými službami; nízka úroveň spolupráce a absencia medzi sektorového manažmentu; nedostatok financií v samospráve		
Problém 1 Nedostatočne využitý potenciál územia	Problém 2 Nedostatočná starostlivosť o krajinu a životné prostredie	Problém 3 Nedostatočný rozsah a kvalita verejných služieb
Príčiny - odliv mladých a vzdelaných ľudí - nevyrovnaná ponuka a dopyt na trhu práce - nesúlad medzi dopytom po pracovnej sile a odborným vzdelávaním - vysoká miera nezamestnanosti - nedostatočná infraštruktúra CR - nízka miera využitia inovácií - klesajúca intenzita poľnohospodárstva - nedostatočné siet'ovanie a miera spolupráce medzi podnikmi	Príčiny - nedostatočná odolnosť krajiny voči následkom klimatickej krízy - nízka miera využitia prírody šetrných postupov - nedobudovaná environmentálna infraštruktúra - nízka miera využívania odpadu - vysoká energetická náročnosť budov - nízke ekologické povedomie - nepripravenosť na klimatické zmeny	Príčiny - nízka miera inklúzie MRK - nedostatočný rozsah a kvalita zdravotných a sociálnych služieb - vysoký podiel lekárov v dôchodkovom veku - zvýšené požiadavky na rozsah zdravotných a sociálnych služieb vzhľadom na demografický vývoj - zlý stav pamiatok a zariadení kultúry - zlý stav dopravnej infraštruktúry - nárast počtu vozidiel - nedostatočná infraštruktúra pre cyklistiku a cykloturistiku - poddimenzované kapacity MsÚ vzhľadom na počet a rozsah projektov

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

3. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA

Rozvojová stratégia PHRSR mesta Rimavská Sobota bola spracovaná participatívnym spôsobom v zmysle Metodiky tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja na základe výsledkov analýz a konzultácií s vedením mesta, sociálno-ekonomickými partnermi a všeobecnou verejnosťou.

Stratégia PHRSR mesta Rimavská Sobota pozostáva z vízie, hlavného cieľa, priorít a strategických cieľov, ktoré sú detailnejšie rozpracované v podobe špecifických cieľov a opatrení.

3.1. VÍZIA ROZVOJA A HLAVNÝ CIEĽ

Víziou rozvoja mesta Rimavská Sobota je: Udržateľné, zelené, sebestačné a bezpečné mesto so zachovalou prírodou, založené na bezodpadovej ekonomike, schopné prispôbiť sa zmenám vyvolaných klimatickou krízou, s vybudovanou infraštruktúrou, kvalitnými a dostupnými verejnými službami, konkurencieschopnými a spolupracujúcimi podnikateľskými subjektmi, s dostatkom príležitostí pre rozvoj kultúry, športu a trávenia voľného času, v ktorom žijú a aktívne pôsobia angažovaní a kvalifikovaní ľudia so záujmom o prácu, veci verejné a využívajúci ekologické a prírode šetrné postupy.

Hlavným cieľom mesta Rimavská Sobota je: Rozvíjať Rimavskú Sobotu ako konkurencieschopné a bezpečné mesto s udržateľnou ekonomikou, kvalitnými a dostupnými verejnými službami a zdravým prostredím pre život s modernou samosprávou, podporujúcou aktívne komunity.

3.2. ŠTRUKTÚRA PRIORÍT A ICH VÄZIEB

Pre PHRSR mesta Rimavská Sobota sú stanovené 3 priority, ktoré reagujú na definované problémy a výzvy rozvoja mesta Rimavská Sobota so zámerom dosiahnutia vízie rozvoja a hlavného cieľa PHRSR mesta Rimavská Sobota. Jednotlivé priority a ciele stanovené v PHRSR mesta Rimavská Sobota sú naviazané na priority a ciele strategických a programových dokumentov SR pre čerpanie EŠIF na programové obdobie 2021 - 2027.

Priority PHRSR mesta Rimavská Sobota:

Priorita 1 Inovatívna a udržateľná miestna ekonomika

Priorita 2 Zelená a zdravá Rimavská Sobota

Priorita 3 Spokojný život v meste Rimavská Sobota s kvalitnými a dostupnými verejnými službami

Väzba priorít PHRSR na strategické a programové dokumenty SR je nasledovná:

Tabuľka 6 Väzba priorít PHRSR mesta Rimavská Sobota na priority Agendy 2030

Priority PHRSR mesta Rimavská Sobota	Priority Agendy 2030
Priorita 1 Inovatívna a udržateľná miestna ekonomika	Priorita 1 Vzdelanie pre dôstojný život Priorita 2 Smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí Priorita 3 Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia
Priorita 2 Zelená a zdravá Rimavská Sobota	Priorita 4 Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy
Priorita 3 Spokojný život v meste Rimavská Sobota s kvalitnými a dostupnými verejnými službami	Priorita 1 Vzdelanie pre dôstojný život Priorita 3 Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia Priorita 5 Právny štát, demokracia a bezpečnosť Priorita 6 Dobré zdravie

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

Tabuľka 7 Vázba priorít PHRSR mesta Rimavská Sobota na ciele a oblasti intervencie Partnerskej dohody SR

Priority PHRSR mesta Rimavská Sobota	Ciele a oblasti intervencie Partnerskej dohody SR
Priorita 1 Inovatívna a udržateľná miestna ekonomika	Cieľ 1 Inteligentnejšia a konkurencieschopnejšia Európa - Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií - Využívanie prínosov digitalizácie pre občanov, podniky, výskumné organizácie a verejnú správu - Posilnenie udržateľného rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov - Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie - Ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
Priorita 2 Zelená a zdravá Rimavská Sobota	Cieľ 2 Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa - Podpora energetickej efektívnosti, znižovania emisií skleníkových plynov, OZE a vývoj inteligentných energetických systémov - Adaptácia na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám - Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd - Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo - Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb a zníženie znečistenia životného prostredia - Udržateľná multimodálna mestská mobilita
Priorita 3 Spokojný život v meste Rimavská Sobota s kvalitnými a dostupnými verejnými službami	Cieľ 3 Prepojenejšia Európa - Cestná doprava Cieľ 4 Sociálnejšia Európa - Adaptabilný a prístupný trh práce - Kvalitné inkluzívne vzdelávanie - Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu - Aktívne začlenenie a dostupné služby - Aktívne zapojenie rómskych komunít

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

Tabuľka 8 Vázba priorít PHRSR mesta Rimavská Sobota na priority Programu Slovensko 2021 -2027

Priority PHRSR mesta Rimavská Sobota	Priority Programu Slovensko 2021 -2027
Priorita 1 Inovatívna a udržateľná miestna ekonomika	Politika 1 Priorita 1P1 Veda, výskum a inovácie Priorita 1P2 Digitálna pripojiteľnosť
Priorita 2 Zelená a zdravá Rimavská Sobota	Politika 2 Priorita 2P1 Energetická efektívnosť a dekarbonizácia Priorita 2P2 Životné prostredie Priorita 2P3 Udržateľná mestská mobilita Plán spravodlivej transformácie Priorita 6P1 Fond na spravodlivú transformáciu

Priority PHRSR mesta Rimavská Sobota	Priority Programu Slovensko 2021 -2027
Priorita 3 Spokojný život v meste Rimavská Sobota s kvalitnými a dostupnými verejnými službami	Politika 3 Priorita 3P1 Doprava Politika 4 Priorita 4P1 Adaptabilný a prístupný trh práce Priorita 4P2 Kvalitné inkluzívne vzdelávanie Priorita 4P3 Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu Priorita 4P4 Záruka pre mladých Priorita 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby Priorita 4P6 Aktívne začlenenie rómskych komunít Priorita 4P7 Sociálne inovácie a experimenty

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

Tabuľka 9 Väzba priorít PHRSR mesta Rimavská Sobota na priority a komponenty Plánu obnovy a odolnosti

Priority PHRSR mesta Rimavská Sobota	Priority a komponenty Plánu obnovy a odolnosti
Priorita 1 Inovatívna a udržateľná miestna ekonomika	Priorita 2 Vzdelávanie Komponent 7 Vzdelávanie pre 21. storočie Komponent 8 Zvýšenie výkonnosti slovenských škôl Priorita 3 Veda, výskum a inovácie Komponent 10 Lákanie a udržanie talentov Priorita 5 Efektívna verejná správa a digitalizácia Komponent 14 Zlepšenie podnikateľského prostredia
Priorita 2 Zelená a zdravá Rimavská Sobota	Priorita 1 Zelená ekonomika Komponent 1 Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra Komponent 2 Obnova budov Komponent 5 Adaptácia na zmenu klímy
Priorita 3 Spokojný život v meste Rimavská Sobota s kvalitnými a dostupnými verejnými službami	Priorita 1 Zelená ekonomika Komponent 3 Udržateľná doprava Priorita 2 Vzdelávanie Komponent 6 Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch škôl Komponent 7 Vzdelávanie pre 21. storočie Komponent 8 Zvýšenie výkonnosti slovenských škôl Priorita 4 Zdravie Komponent 11 Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť Komponent 12 Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie Komponent 13 Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť Priorita 5 Efektívna verejná správa a digitalizácia Komponent 17 Digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika) Komponent 18 Zdravé verejné financie

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

Tabuľka 10 Väzba priorít PHRSR mesta Rimavská Sobota na priority PHRSR BBSK 2022 - 2030

Priority PHRSR mesta Rimavská Sobota	Priority PHRSR BBSK
Priorita 1 Inovatívna a udržateľná miestna ekonomika	Priorita 1 Konkurencieschopná a udržateľná ekonomika
Priorita 2 Zelená a zdravá Rimavská Sobota	Priorita 2 Zelený kraj pre budúce generácie
Priorita 3 Spokojný život v meste Rimavská Sobota s kvalitnými a dostupnými verejnými službami	Priorita 3 Zdravá, vzdelaná a súdržná spoločnosť Priorita 4 Prepojený kraj

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

Tabuľka 11 Väzba priorít PHRSR mesta Rimavská Sobota na priority IÚS UMR FMO Rimavská Sobota 2021 – 2027

Priority PHRSR mesta Rimavská Sobota	Priority IÚS UMR FMO Rimavská Sobota
Priorita 1 Inovatívna a udržateľná miestna ekonomika	Priorita 1 Inovatívny ekonomický rozvoj
Priorita 2 Zelená a zdravá Rimavská Sobota	Priorita 2 Zelená a zdravá mestská funkčná oblasť
Priorita 3 Spokojný život v meste Rimavská Sobota s kvalitnými a dostupnými verejnými službami	Priorita 3 Kvalitný život pre všetkých

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

3.3. SYSTÉM CIEĽOV, ICH SÚVISLOSTI, INDIKÁTOROV A STROM CIEĽOV

3.3.1. Prehľad strategických a špecifických cieľov vo väzbe na hlavný cieľ a priority

So zámerom naplnenia vízie rozvoja územia mesta Rimavská Sobota je stanovený systém cieľov zahrňujúci hlavný cieľ rozvoja územia mesta Rimavská Sobota, 3 strategické ciele a 17 špecifických cieľov, čo je znázornené v nasledujúcej tabuľke 12.

Tabuľka 12 Štruktúra cieľov PHRSR mesta Rimavská Sobota

Vízia		
Udržateľné, zelené, sebestačné a bezpečné mesto so zachovalou prírodou, založené na bezodpadovej ekonomike, schopné prispôbiť sa zmenám vyvolaných klimatickou krízou, s vybudovanou infraštruktúrou, kvalitnými a dostupnými verejnými službami, konkurencieschopnými a spolupracujúcimi podnikateľskými subjektmi, s dostatkom príležitostí pre rozvoj kultúry, športu a trávenia voľného času, v ktorom žijú a aktívne pôsobia angažovaní a kvalifikovaní ľudia so záujmom o prácu, veci verejné a využívajúci ekologické a prírode šetrné postupy.		
Hlavný cieľ		
Rozvíjať Rimavskú Sobotu ako konkurencieschopné a bezpečné mesto s udržateľnou ekonomikou, kvalitnými a dostupnými verejnými službami a zdravým prostredím pre život s modernou samosprávou, podporujúcou aktívne komunity.		
Priorita 1 Inovatívna a udržateľná miestna ekonomika	Priorita 2 Zelená a zdravá Rimavská Sobota	Priorita 3 Spokojný život v meste Rimavská Sobota s kvalitnými a dostupnými verejnými službami
Strategický cieľ 1 Naštartovať konkurencieschopnú a udržateľnú miestnu ekonomiku	Strategický cieľ 2 Skvalitniť životné prostredie, znižit' emisie a zvýšiť odolnosť krajiny	Strategický cieľ 3 Zvýšiť dostupnosť a kvalitu verejných služieb
Špecifický cieľ 1.1. Zlepšiť spoluprácu subjektov za účelom tvorby nových produktov	Špecifický cieľ 2.1. Zvýšiť odolnosť krajiny a prírody na zmeny vyvolané klimatickou krízou	Špecifický cieľ 3.1. Podporiť inklúziu marginalizovaných rómskych komunit
Špecifický cieľ 1.2. Skvalitniť služby a zvýšiť príjmy z cestovného ruchu	Špecifický cieľ 2.2. Podporiť rozvoj obehovej a zelenej ekonomiky	Špecifický cieľ 3.2. Zvýšiť dostupnosť a kvalitu zdravotníckych a sociálnych služieb v meste ako základ pre rozvoj striebornej ekonomiky
Špecifický cieľ 1.3. Zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej produkcie	Špecifický cieľ 2.3. Znížiť emisie CO ₂ a energetickú náročnosť a zvýšiť energetickú sebestačnosť	Špecifický cieľ 3.3. Modernizovať služby občanov v oblasti vzdelávania, športu a kultúry
Špecifický cieľ 1.4. Dobudovať a skvalitniť infraštruktúru slúžiacu na podnikateľské aktivity	Špecifický cieľ 2.4. Zlepšiť stav zásobovania vodou, odkanalizovania a ČOV	Špecifický cieľ 3.4. Rozvíjať bytovú politiku mesta s ohľadom na rôzne cieľové skupiny obyvateľov
Špecifický cieľ 1.5. Rozvíjať činnosti smerujúce k rozvoju poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu	Špecifický cieľ 2.5. Vytváranie podmienok pre alternatívne bezemisné a nízkoemisné formy dopravy	3.5. Zvýšenie kvality verejných politík a transparentnosti procesov v samospráve
		3.6. Zlepšiť dopravnú dostupnosť a obslužnosť s dôrazom na rozvoj nízkoúhlíkovej dopravy

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

Stanovenie priorít cieľov PHRSR mesta Rimavská Sobota je v kompetencii MsZ Rimavská Sobota, ktoré pri prioritizácii zohľadní najmä dôležitosť potreby realizácie, pripravenosť projektov a možnosti ich financovania z vlastných resp. externých zdrojov financovania. Jednotlivé priority a ciele PHRSR mesta Rimavská Sobota sú v súlade s územným plánom mesta Rimavská sobota.

3.3.2. Detailný popis strategických a špecifických cieľov a zapojenie partnerov pre implementáciu PHRSR

PRIORITA	Inovatívna a udržateľná miestna ekonomika					
STRATEGICKÝ CIEĽ	Naštartovať konkurencieschopnú a udržateľnú miestnu ekonomiku					
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 1.1. Zlepšiť spoluprácu subjektov za účelom tvorby nových produktov	1/2024-12/2030	Hlavný partner	Mesto Rimavská Sobota	Nízka produktivita miestnej ekonomiky, Nevyužitý potenciál územia mesta, Nedostatočná spolupráca podnikov, Odliv mladých a vzdelaných ľudí, Nízka miera inovácií, Nedostatočné zručnosti podnikateľov		
		Spolupracujúci partneri	Stredné odborné školy, podnikateľské subjekty			
	Väzba na nadradené a sektorové stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Integrovaná územná stratégia BBSK na obdobie 2021 – 2027 Stratégia tvorby zamestnanosti s vyššou pridanou hodnotou so zameraním na CENTRÁ PODNIKOVÝCH SLUŽIEB, pre BBSK na roky 2021 – 2027	Rozvíja spoluprácu miestnych aktérov na tvorbe inovatívnych produktov a zvyšuje inovačný potenciál miestnej ekonomiky	Špecifický cieľ 1.2. Skvalitniť služby a zvýšiť príjmy z cestovného ruchu Špecifický cieľ 1.3 Zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej produkcie	Napomáha efektívnejšej realizácii uvedených cieľov	Podnikatelia v potravinárstve, agrosektore a cestovnom ruchu	Zlepšenie spolupráce, tvorba inovatívnych produktov, zvýšená ekonomickejšia produkcia, zvýšená pridaná hodnota produkcie
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne cieľu)					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanom	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie

	Počet nových produktov	Výstupový	Evidencia podnikov	0	3	PD SR
	Informačný systém ponuky a dopytu	Výstupový	MsÚ	0	1	-
	Počet podnikov zapojených do spoločných aktivít za účelom tvorby nových produktov	Výstupový	MsÚ	0	10	-
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 1.2. Skvalitniť služby a zvýšiť príjmy z cestovného ruchu	1/2024 – 12/2030	Hlavný partner	Mesto Rimavská Sobota	Nespolupráca podnikov, Nedostatočná infraštruktúra CR, Nedostatočné kapacity služieb v CR, Nedostatočná propagácia územia, Nevyužitý a zanedbaný prírodný a kultúrno-historický potenciál územia		
		Spolupracujúci partneri	OOCR Gemer, podnikatelia v CR			
	Väzba na nadradené a sektorové stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Integrovaná územná stratégia BBSK na obdobie 2021 – 2027	Rozvíja potenciál cestovného ruchu založeného na prírodnom a kultúrnom potenciáli územia	Špecifický cieľ 1.1. Zlepšiť spoluprácu subjektov za účelom tvorby nových produktov	Zvýšenie príjmov z cestovného ruchu a tvorba nových produktov CR je závislé od zlepšenia spolupráce a zvýšenia kvality ľudských zdrojov	Podnikatelia v cestovnom ruchu, návštevníci a obyvatelia územia	Zvýšenie kvality služieb, zvýšenie návštevnosti a príjmov v území
	Koncepcia rozvoja prírodného cestovného ruchu v Banskobystrickom kraji do roku 2030		Špecifický cieľ 1.3. Zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej produkcie			
	Rozvoj cyklistickej dopravy na území BBSK					
Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu)						

	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanom	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Počet nových služieb a produktov v cestovnom	Výstupový	OOCR Gemer	0	3	IÚS BBSK
	Počet propagačných aktivít	Výstupový	OOCR Gemer, MsÚ	0	12	IÚS BBSK
	Počet prenocovaní v meste Rimavská Sobota za rok	Výstupový	MsÚ	1917	2100	IÚS BBSK
	Počet vytvorených pracovných miest v cestovnom ruchu	Výstupový	ÚPSVaR RS	0	10	IÚS BBSK
	Počet zrealizovaných projektov zameraných na zlepšenie podmienok cestovného ruchu	Výstupový	OOCR, MsÚ	0	5	IÚS BBSK
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 1.3. Zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej produkcie	1/2024-12/2030	Hlavný partner	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny RS	Nevyrovnaná ponuka a dopyt na trhu práce, Nesúlad ponuky disponibilnej pracovnej sily na trhu práce s dobytým po pracovnej sile, Nedostatočné zručnosti podnikateľov a zamestnancov, Nízka miera zapojenia nezamestnaných , Nedostatočné zručnosti a skúsenosti uchádzačov o zamestnanie, Nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva		
		Spolupracujúci partneri	SOŠ, podnikateľské subjekty, Mesto Rimavská Sobota			
	Väzba na nadradené a sektorové stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu

	<i>Integrovaná územná stratégia BBSK na obdobie 2021 – 2027</i> <i>Koncepcia rozvoja školstva Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2021-2025</i>	<i>Rozvíja rozšírenie prepojenia stredných odborných škôl a zamestnávateľov v území</i>	<i>Špecifický cieľ 1.1. Zlepšiť spoluprácu subjektov za účelom tvorby nových produktov</i> <i>Špecifický cieľ 3.1. Podporiť vzdelávanie a inklúziu marginalizovaných komún</i>	<i>Spolupráca pri zvyšovaní kvalifikácie zamestnancov a vytvorenie podmienok pre zapojenie marginalizovaných komún a dlhodobo nezamestnaných do pracovného procesu</i>	<i>Zamestnávatelia, zamestnanci, žiaci základných škôl, žiaci stredných škôl a uchádzači o zamestnanie</i>	<i>Zvýšenie kvalifikácie a odbornosti pre potreby trhu práce, lepšie uplatnenie sa na trhu práce</i>
Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu						
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	<i>Počet zapojených stredných škôl</i>	<i>Výstupový</i>	<i>BBSK, MsÚ</i>	<i>0</i>	<i>4</i>	<i>IÚS BBSK</i>
	<i>Počet zapojených základných škôl</i>	<i>Výstupový</i>	<i>MsÚ</i>	<i>0</i>	<i>8</i>	<i>IÚS BBSK</i>
	<i>Počet zapojených UoZ</i>	<i>Výstupový</i>	<i>ÚPSVaR RS</i>	<i>0</i>	<i>4</i>	<i>IÚS BBSK</i>
	<i>Počet UoZ v meste Rimavská Sobota</i>	<i>Výstupový</i>	<i>ÚPSVaR RS</i>	<i>1082</i>	<i>815</i>	<i>IÚS BBSK</i>
	<i>Miera nezamestnanosti v okrese Rimavská Sobota</i>	<i>Výstupový</i>	<i>ÚPSVaR SR</i>	<i>0,199</i>	<i>0,15</i>	<i>IÚS BBSK</i>
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 1.4. Dobudovať a skvalitniť infraštruktúru slúžiacu na podnikateľské aktivity	<i>1/2024-12/2030</i>	Hlavný partner	<i>Mesto Rimavská Sobota</i>	<i>Nedostatočne vybudované niektoré zložky technickej infraštruktúry pre podniky</i>		
		Spolupracujúci partneri	<i>Podnikateľské subjekty</i>			
	Väzba na nadradené a sektorové stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	

	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Integrovaná územná stratégia BBSK na obdobie 2021 – 2027 Envirostratégia Banskobystrického samosprávneho Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy	Budovanie a revitalizácia podnikateľskej infraštruktúry smerujúca k udržateľnému systému realizácie podnikateľských aktivít, ekologizácii výrobných procesov a znižovaniu záťaže na životné prostredie	Špecifický cieľ 2.2. Podporiť rozvoj obehovej a zelenej ekonomiky Špecifický cieľ 2.3. Znížiť emisie CO₂ a energetickú náročnosť a zvýšiť energetickú sebestačnosť Špecifický cieľ 2.4. Zlepšiť stav zásobovania vodou, odkanalizovania a ČOV	Budovanie a revitalizácia podnikateľskej infraštruktúry smerujúca k udržateľnému systému realizácie podnikateľských aktivít, ekologizácii výrobných procesov a znižovaniu záťaže na životné prostredie	Podnikateľské subjekty, investori	Zlepšenie podmienok pre rozšírenie, diverzifikáciu alebo vznik nových podnikateľských aktivít a tvorby pracovných miest
Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu						
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Počet nových objektov infraštruktúry na podporu podnikateľských aktivít	Výstupový	MsÚ	0	2	PD SR, Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030, IÚS BBSK
	Počet zrekonštruovaných objektov infraštruktúry na podporu podnikateľských aktivít	Výstupový	MsÚ	0	3	PD SR, Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030, IÚS BBSK
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		

Špecifický cieľ 1.5. Rozvíjať činnosti smerujúce k rozvoju poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu	1/2024-12/2030	Hlavný partner	Mesto Rimavská Sobota	Nevyrovnaná ponuka a dopyt na trhu práce, Nevyužitý potenciál poľnohospodárstva a potravinárstva, Nedostatočné zručnosti podnikateľov a zamestnancov, Nízka miera zapojenia nezamestnaných		
		Spolupracujúci partneri	SOŠ, podnikateľské subjekty, ÚPSVaR RS			
	Väzba na nadradené a sektorové stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Integrovaná územná stratégia BBSK na obdobie 2021 – 2027 Konceptia rozvoja školstva Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2021-2025	Rozvíja rozšírenie prepojenia stredných odborných škôl a zamestnávateľov v území v oblasti poľnohospodárstva a potravinárstva	Špecifické ciele 1.1. Zlepšiť spoluprácu subjektov za účelom tvorby nových produktov Špecifický cieľ 1.3. Zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej produkcie Špecifický cieľ 3.1. Podporiť inklúziu marginalizovaných rómskych komún	Spolupráca pri zvyšovaní kvalifikácie zamestnancov a vytvorenie podmienok pre zapojenie marginalizovaných a dlhodobo nezamestnaných do pracovného procesu v rámci oblasti poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu	Zamestnávatelia, zamestnanci, žiaci stredných škôl a uchádzači o zamestnanie	Zvýšenie kvalifikácie a odbornosti pre potreby trhu práce, lepšie uplatnenie sa na trhu práce v oblasti poľnohospodárstva a potravinárstva, skvalitnenie vzdelávacieho procesu
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanom	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Počet SHR	Výstupový	OÚ RS	55	70	-

	<i>Počet študijných odborov na stredných školách zameraných na poľnohospodárstvo a potravinárstvo</i>	<i>Výstupový</i>	<i>BBSK, MsÚ</i>	<i>8</i>	<i>10</i>	<i>IÚS BBSK, PD SR</i>
	<i>Počet duálnych študijných programov na stredných školách zameraných na poľnohospodárstvo a potravinárstvo</i>	<i>Výstupový</i>	<i>BBSK, MsÚ</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>IÚS BBSK, PD SR</i>
	<i>Počet podnikateľských subjektov zapojených do duálneho vzdelávania</i>	<i>Výstupový</i>	<i>BBSK, MsÚ</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>IÚS BBSK, PD SR</i>

PRIORITA	Zelená a zdravá Rimavská Sobota					
STRATEGICKÝ CIEĽ	Skvalitniť životné prostredie, znížiť emisie a zvýšiť odolnosť krajiny					
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 2.1. Zvýšiť odolnosť krajiny a prírody na zmeny vyvolané klimatickou krízou	1/2024-12/2030	Hlavný partner	Mesto Rimavská Sobota	Nedostatočné tempo a úroveň prispôsobenia sa krajiny na zmeny vyvolané klimatickou krízou, Nízke využitie prírody šetrných postupov, Nedobudovaná environmentálna infraštruktúra, Nízke ekologické povedomie		
		Spolupracujúci partneri	StVP, ŠOP SR, SHR, podnikatelia,			
	Väzba na nadradené a sektorové stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR	Očakávaný dopad		
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Adaptačná stratégia SR Integrovaná územná stratégia BBSK na obdobie 2021 – 2027 Zelený kraj – stratégia environmentálnej politiky Banskobystrické-ho samosprávneho kraja Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy BBSK	Rozvíja predpoklady na realizáciu preventívnych opatrení na ochranu pred mimoriadnymi udalosťami spojenými so zmenou klímy a na adaptáciu územia voči nepriaznivým vplyvom klimatických zmien, ako aj zlepšuje a obnovuje vodný režim v krajine a zvyšuje environmentálne povedomie obyvateľov a aktérov územia	2.2. Podporiť rozvoj obehovej a zelenej ekonomiky 2.3. Znížiť emisie CO ₂ a energetickú náročnosť a zvýšiť energetickú sebestačnosť 2.4. Dobudovať vodovody, kanalizácie a ČOV	Zvýšenie kvality životného prostredia, informovanie a zvýšenie environmentálneho povedomia obyvateľstva a podnikateľov	Obyvatelia, podnikatelia, poľnohospodári, lesníci	Skvalitnenie životného prostredia, adaptovanie územia mesta na zmenu klímy
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					

	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanom	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Počet spracovaných plánov opatrení voči nepriaznivým vplyvom klimateckej krízy	Výstupový	MsÚ	0	1	Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035; PD Cieľ 2: Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
	Počet zrevitalizovaných vodných tokov a plôch	Výstupový	MsÚ	0	1	Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035; PD Cieľ 2: Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
	Počet projektov zelenej a modrej infraštruktúry	Výstupový	MsÚ, OÚ RS	0	2	Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035; PD Cieľ 2: Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
	Počet vodozádržných opatrení	Výstupový	MsÚ, OÚ RS	0	2	Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035; PD Cieľ 2: Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
	Počet projektov protipovodňovej ochrany	Výstupový	MsÚ, OÚ RS	0	1	Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035; PD Cieľ 2: Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
	Počet informačných kampaní zameraných na ochranu prírody a krajiny	Výstupový	MsÚ, ŠOP SR	0	3	Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035; PD Cieľ 2: Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
	Počet manuálov na manažment a odstraňovanie invázií rastlín	Výstupový	MsÚ	0	1	Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035; PD Cieľ 2: Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 2.2. Podporiť rozvoj obehovej a zelenej ekonomiky	1/2024-12/2030	Hlavný partner	Mesto Rimavská Sobota	Nízke využitie prírody šetrných postupov, Nedobudovaná environmentálna infraštruktúra, Nízke ekologické povedomie, Nízka miera zhodnocovania odpadu		
		Spolupracujúci partneri	Brantner, podnikateľské subjekty			
	Väzba na nadradené a sektorové stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR	Očakávaný dopad		
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Integrovaná územná stratégia BBSK na obdobie 2021 – 2027 Envirostratégia Banskobystrického samosprávneho Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy	Podporuje zvyšovanie podielu obehového hospodárstva a eliminuje znečistenie	Špecifický cieľ 2.1 Zvýšiť odolnosť krajiny a prírody voči zmene klímy	Prispieva k zmierneniu dopadov ekonomickej činnosti na životné prostredie územia a zmenu klímy	Obyvatelia, podnikatelia,	Efektívnejšie nakladanie s odpadom a zlepšenie kvality životného prostredia
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanom	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Množstvo ton odpadov za rok	Výsledkový	MsÚ	9 163	8 500	PHRSR BBSK na roky 2022 - 2030 PD SR Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
	Množstvo ton vytriedených odpadov za rok	Výsledkový	MsÚ	3 530	4 000	

	Miera vytriedenia odpadov	Výsledkový	MsÚ	39	47	PHRSR BBSK na roky 2022 - 2030 PD SR Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 2.3. Znížiť emisie CO₂ a energetickú náročnosť a zvýšiť energetickú sebestačnosť	1/2024-12/2030	Hlavný partner	Mesto Rimavská Sobota	Nízke využitie prírode šetrných postupov, Nedobudovaná environmentálna infraštruktúra, Nízke ekologické povedomie, Vysoká energetická náročnosť budov, Nízka miera využívania alternatívnych foriem energie		
		Spolupracujúci partneri	Majitelia nehnuteľností			
	Väzba na nadradené a sektorové stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR	Očakávaný dopad		
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Integrovaná územná stratégia BBSK na obdobie 2021 – 2027 Envirostratégia Banskobystrického samosprávneho Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy Regionálny plán udržateľnej mobility Banskobystrického samosprávneho kraja Rozvoj cyklistickej dopravy na území BBSK	Rozvíja predpoklady pre zlepšenie kvality ovzdušia a znižovanie emisií	Špecifický cieľ 2.1. Zvýšiť odolnosť krajiny a prírody voči zmene klímy	Prispieva k zmierňovaniu dopadov ekonomickej činnosti na životné prostredie územia a zmenu klímy	Obyvatelia, podnikatelia, verejný sektor	Zníženie nákladov na energie, zvýšenie energetickej sebestačnosti a skvalitnenie životného prostredia

	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanom	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Počet nových OZE	Výstupový	MsÚ, OÚ RS	0	10	Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035; PHRSR BBSK na roky 2022 – 2030
	Počet verejných budov so zníženou energetickou náročnosťou	Výstupový	MsÚ	1	10	Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035; PHRSR BBSK na roky 2022 – 2030
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 2.4. Dobudovať vodovody, kanalizácie a ČOV	1/2024-12/2030	Hlavný partner	StVPS	Nízke využitie prírody šetrných postupov, Nedobudovaná environmentálna infraštruktúra, Nízke ekologické povedomie		
		Spolupracujúci partneri	Mesto Rimavská Sobota, developeri			
	Väzba na nadradené a sektorové stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR	Očakávaný dopad		
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Integrovaná územná stratégia BBSK na obdobie 2021 – 2027	Prispieva k dosiahnutiu dobrého stavu vôd a obnoveniu vodného režimu v krajine, ako aj k zvýšeniu kvality života vo vidieckych oblastiach	Špecifický cieľ 1.4. Dobudovať a skvalitniť infraštruktúru slúžiacu na podnikateľské aktivity Špecifický cieľ 2.1. Zvýšiť odolnosť krajiny a prírody voči zmene klímy	Zvyšuje kvalitu podnikateľského prostredia, Znižuje záťaž na životné	Obyvatelia, podnikatelia	Zvýšenie kvality vôd, životného prostredia a života obyvateľov

	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	<i>Miera zásobovania pitnou vodou</i>	<i>Výstupový</i>	<i>MsÚ</i>	90	95	<i>Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035</i>
	<i>Miera odkanalizovania územia</i>	<i>Výstupový</i>	<i>MsÚ</i>	75	90	<i>Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035</i>
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 2.5. Vytváranie podmienok pre alternatívne bezemisné a nízkoemisné formy dopravy	<i>1/2024-12/2030</i>	Hlavný partner	<i>MsÚ</i>	<i>Nízke využitie prírody šetrných postupov, Nedobudovaná environmentálna infraštruktúra, Nízke ekologické povedomie, Nedobudovaná infraštruktúra pre alternatívne formy dopravy (cyklodoprava, elektromobilita),</i>		
		Spolupracujúci partneri	<i>BBSK, podnikatelia</i>			
	Väzba na nadradené a sektorové stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR	Očakávaný dopad		
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	<i>Integrovaná územná stratégia BBSK na obdobie 2021 – 2027</i>	<i>Zvýšenie využívania alternatívnych bezemisných a nízkoemisných foriem dopravy, Zníženie záťaže na životné prostredie</i>	<i>Špecifický cieľ 2.1. Zvýšiť odolnosť krajiny a prírody na zmeny vyvolané zmenou klímy</i>	<i>Znižuje záťaž na životné prostredie</i>	<i>Obyvatelia, podnikatelia</i>	<i>Zvýšenie využívania alternatívnych bezemisných a nízkoemisných foriem dopravy</i>
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie

	<i>Dĺžka vybudovaných cyklociest</i>	<i>Výstupný</i>	<i>MsÚ</i>	4	8	<i>Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035; PHRSR BBSK na roky 2022 – 2030; PD SR Cieľ 2: Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa</i>
	<i>Počet nových prvkov cyklistickej infraštruktúry</i>	<i>Výstupný</i>	<i>MsÚ</i>	0	2	<i>Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035; PHRSR BBSK na roky 2022 – 2030; PD SR Cieľ 2: Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa</i>
	<i>Počet nových prvkov alternatívnych foriem dopravy (napr. nabíjacie stanice pre elektromobily)</i>	<i>Výstupný</i>	<i>MsÚ</i>	2	4	<i>Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035; PHRSR BBSK na roky 2022 – 2030; PD SR Cieľ 2: Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa</i>

PRIORITA	Spokojný život v meste s kvalitnými verejnými službami					
STRATEGICKÝ CIEĽ	Zvýšiť dostupnosť a kvalitu verejných služieb					
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 3.1. Podporiť inklúziu marginalizovaných rómskych komún	1/2024-12/2030	Hlavný partner	Mesto Rimavská Sobota	Nízka miera inklúzie MRK, Nízka miera zamestnanosti MRK, Nízka vzdelanostná úroveň MRK, Zlá bytová situácia MRK, Zlý zdravotný stav MRK, Segregácia MRK, Getoizácia MRK, Stigmatizácia MRK, Občianska zapojenosť MRK		
		Spolupracujúci partneri	Podnikatelia, občianske združenia a komunitné centrum. Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity			
	Väzba na nadradené a sektorové stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu

	<i>Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030</i> <i>Integrovaná územná stratégia BBSK na obdobie 2021 – 2027</i> <i>Koncepcia rozvoja školstva Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2021 – 2025</i> <i>Stratégia rozvoja práce s mládežou Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2021 - 2025</i>	<i>Rozvíja kvalitné a inkluzívne vzdelávanie a zvyšuje zapojenie skupín ohrozených sociálnym vylúčením do pracovného a spoločenského života, prispieva k funkčnému systému vzdelávania a starostlivosti v rannom detstve a predškolskom veku, zvyšuje dostupnosť bývania pre osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, zvyšuje dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením</i>	<i>Špecifický cieľ 1.3. Zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej produkcie</i> <i>Špecifický cieľ 3.2. Zvýšiť dostupnosť a kvalitu zdravotníckych a sociálnych služieb v meste ako základ pre rozvoj</i> <i>Špecifický cieľ 3.4. Rozvíjať bytovú politiku mesta s ohľadom na rôzne cieľové skupiny obyvateľov</i>	<i>Prispieva k zvýšeniu vzdelanostnej úrovne marginalizovaných skupín občanov pre lepšie uplatnenie sa na trhu práce a zvýšenie ekonomickej produkcie v území</i>	<i>Marginalizované rómske komunity</i>	<i>Zvýšenie pripravenosti detí z MRK pre povinnú školskú dochádzku a pre prípravu na odborné vzdelávanie, zvýšenie zamestnanosti MRK, zvýšenie dostupnosti zdravotnej starostlivosti pre osoby z MRK a zlepšenie kvality ich zdravia, zvýšenie dostupnosti bývania pre osoby z MRK, znižovanie miery segregácie, getoizácie a stigmatizácie MRK, zvýšenie občianskej zapojenosti MRK, zvýšenie bezpečnosti v MRK a eliminácia protispoločenského správania v MRK</i>
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	<i>Počet zapojených rodín z MRK do projektov zameraných na MRK</i>	<i>Výstupový</i>	<i>MsÚ, Úrad splnomocnenca vlády pre MRK</i>	<i>120</i>	<i>290</i>	<i>IÚS BBSK</i>
	<i>Počet detí z MRK vo veku 0-3 zapojených do projektov zameraných na MRK</i>	<i>Výstupový</i>	<i>MsÚ, Úrad splnomocnenca vlády pre MRK</i>	<i>80</i>	<i>115</i>	<i>IÚS BBSK</i>
	<i>Počet detí z MRK vo veku 13-17 rokov zapojených do prípravy</i>	<i>Výstupový</i>	<i>MsÚ, Úrad splnomocnenca vlády pre MRK</i>	<i>170</i>	<i>240</i>	<i>IÚS BBSK</i>

	na dospelosť a rodičovstvo v rámci projektov zameraných na MRK					
	Počet zapojených dobrovoľníkov do projektov zameraných na MRK	Výstupový	MsÚ, Úrad splnomocnenca vlády pre MRK	0	2	IÚS BBSK
	Počet terénnych pracovníkov	Výstupový	MsÚ,	4	6	IÚS BBSK
	Počet projektov zameraných na marginalizované skupiny obyvateľov	Výstupový	MsÚ, Úrad splnomocnenca vlády pre MRK	1	2	IÚS BBSK
	Počet detí z MRK navštevujúcich MŠ na Dúžavskej ceste v rámci predprimárneho vzdelávania	Výstupový	MsÚ	28	73	IÚS BBSK
	Počet Rómov žijúcich v segregovaných osídleniach	Výstupový	MsÚ, ARK	3 428	3 428	IÚS BBSK
	Počet pracovníkov občianskej a preventívnej služby	Výstupový	MsÚ	0	8	IÚS BBSK
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 3.2. Zvýšiť dostupnosť a kvalitu zdravotníckych a sociálnych služieb v meste ako základ pre rozvoj	1/2024-12/2030	Hlavný partner	BBSK	Nedostupná zdravotná a sociálna starostlivosť, Nedostatočný počet lekárov a ambulancií, Vysoký počet lekárov v dôchodkovom veku		
		Spolupracujúci partneri	Poskytovatelia služieb, MsÚ			
	Väzba na nadradené a sektorové stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	

striebornej ekonomiky	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	<i>Integrovaná územná stratégia BBSK na obdobie 2021 – 2027</i> <i>Koncepcia rozvoja a podpory zdravotníctva v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2019 – 2025</i> <i>Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2019 – 2025</i>	Zvyšuje dostupnosť a kvalitu zdravotníckych a sociálnych služieb	Špecifický cieľ 3.5. Zvýšenie kvality verejných politík a transparentnosti procesov v samospráve	Prispieva k plánovanému budovaniu kapacít verejných služieb	Obyvatelia	Zlepšenie kvality života obyvateľov, Dostatočné kapacity a kvalita zdravotníckych a sociálnych služieb
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Počet zariadení zdravotníckej starostlivosti (zariadenia ambulantnej starostlivosti)	Výstupový	BBSK	170	175	IÚS BBSK, PD SR
	Počet zariadení zdravotníckej starostlivosti (nemocnice)	Výstupový	ŠÚ SR	1	1	IÚS BBSK, PD SR

	Počet zamestnancov terénnej sociálnej služby	Výstupový	BBSK	4	6	IÚS BBSK, PD SR
	Kapacita sociálnych zariadení s pobytovou formou	Výstupový	BBSK	200	210	IÚS BBSK, PD SR
	Kapacita sociálnych zariadení s ambulantnou formou	Výstupový	BBSK	15	20	IÚS BBSK, PD SR
	Počet projektov sociálnych služieb	Výstupový	BBSK	2	4	IÚS BBSK, PD SR
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 3.3. Modernizovať služby občanov v oblasti vzdelávania, športu a kultúry	1/2024-12/2030	Hlavný partner	Mesto Rimavská Sobota	Infraštruktúra predprimárneho a primárneho vzdelávania v nedostatočnom až havarijnom stave, Športová a kultúrna infraštruktúra vyžadujúca si opravy a rekonštrukciu		
		Spolupracujúci partneri	Poskytovatelia služieb, ZŠ, MŠ, športové kluby, kultúrne inštitúcie			
	Väzba na nadradené a sektorové stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu

	<i>Integrovaná územná stratégia BBSK na obdobie 2021 – 2027</i> <i>Koncepcia rozvoja školstva Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2021 – 2025</i> <i>Koncepcia rozvoja kultúry a kultúrneho dedičstva Banskobystrického samosprávneho kraja</i> <i>Stratégia rozvoja práce s mládežou Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2021 – 2025</i>	<i>Prispieva k zabezpečeniu kvalitného a inkluzívneho vzdelávania, k vytvoreniu funkčného systému vzdelávania a starostlivosti v rannom detstve a predškolskom veku, ako aj starostlivosti o zariadenia kultúry a športu</i>	<i>Špecifický cieľ 1.2. Skvalitniť služby a zvýšiť príjmy z cestovného ruchu</i> <i>Špecifický cieľ 2.3. Znížiť emisie CO2 a energetickú náročnosť a zvýšiť energetickú sebestačnosť</i>	<i>Zvyšovanie kvality a dostupnosti športovej a kultúrnej infraštruktúry zväčšuje ponuku voľného času návštevníkom územia mesta a tiež prispieva k zníženiu energetickej náročnosti revitalizovaných objektov a zvýšeniu energetickej sebestačnosti mesta</i>	<i>Obyvatelia, podnikatelia, neziskové organizácie, subjekty verejnej správy</i>	<i>Zlepšovanie kvality a dostupnosti verejných služieb v oblasti vzdelávania, športu a kultúry</i>
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Počet zrekonštruovaných MŠ	Výstupový	MsÚ	1	7	IÚS BBSK, PD SR
	Počet zrekonštruovaných ZŠ	Výstupový	MsÚ	1	5	IÚS BBSK, PD SR
	Počet rekonštruovaných kultúrnych zariadení	Výstupový	MsÚ	0	2	IÚS BBSK, PD SR
	Počet nových alebo zrekonštruovaných športovísk	Výstupový	MsÚ	0	4	IÚS BBSK, PD SR

	Počet nových alebo zrekonštruovaných prvkov infraštruktúry pre pohybové aktivity a voľný čas	Výstupový	MsÚ	0	4	IÚS BBSK, PD SR
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 3.4. Rozvíjať bytovú politiku mesta s ohľadom na rôzne cieľové skupiny obyvateľov	1/2024-4/2030	Hlavný partner	Mesto Rimavská Sobota	Nedostatok bytov pre rôzne skupiny obyvateľstva Odliv (najmä) mladých a kvalifikovaných občanov z mesta Kumulácia problémov v marginalizovaných komunitách		
		Spolupracujúci partneri	Investori, developeri			
	Väzba na nadradené a sektorové stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Integrovaná územná stratégia BBSK na obdobie 2021 – 2027e	Prispieva k zabezpečeniu dostupnosti bývania pre rôzne cieľové skupiny obyvateľstva	Špecifický cieľ 2.3. Znížiť emisie CO2 a energetickú náročnosť a zvýšiť energetickú sebestačnosť Špecifický cieľ 2.4. Zlepšiť stav zásobovania vodou, odkanalizovania a ČOV 3.6. Zlepšiť dopravnú dostupnosť a obslužnosť s dôrazom na rozvoj nízkouhlíkovej dopravy	Revitalizácia nevyužívaných budov na nájomné byty, dobudovanie prvkov súvisiacej technickej infraštruktúry	Obyvatelia	Zlepšenie dostupnosti a kvality bývania pre rôzne skupiny obyvateľstva, zvýšenie kvality života obyvateľov
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanom	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie

	Počet mestských nájomných bytov	Výstupový	MsÚ	113	245	Územný plán mesta
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 3.5. Zvýšenie kvality verejných politík a procesov v samospráve	1/2024-12/2030	Hlavný partner	Mesto Rimavská Sobota	Nekvalitné verejné politiky, Nedostatočná angažovanosť občanov na rozhodovacích procesoch samosprávy, Nezáujem občanov o veci verejné, Poddimenzované kapacity MsÚ		
		Spolupracujúci partneri	Občania, neziskové organizácie			
	Väzba na nadradené a sektorové stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Integrovaná územná stratégia BBSK na obdobie 2021 – 2027	Rozvíja angažovanosť a spoluúčasť občanov v správe vecí verejných, zvyšuje promptnosť, kvalitu a odbornosť prijímaných rozhodnutí samosprávy	Špecifický cieľ 3.2. Skvalitniť zdravotnícke a sociálne služby v meste ako základ pre rozvoj striedornej ekonomiky	Umožňuje plánovať verejné služby za účasti verejnosti	Obyvatelia, podnikatelia, občianske združenia, neziskové organizácie, mimovládne organizácie, subjekty verejnej správy	Zlepšovanie vládnutia, spravovania vecí verejných a života obyvateľov, cez zvyšovanie transparentnosti, efektivity a zodpovednosti, ako aj spolupráce a participácie obyvateľov.
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanom	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Počet zapojených sociálno-ekonomických partnerov do tvorby strategických dokumentov	Výstupový	MsÚ	0	30	PD SR, Vizia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030
	Počet realizovaných aktivít zameraných rozvoj občianskej spoločnosti a participáciu obyvateľov	Výstupový	MsÚ	0	30	PD SR, Vizia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030

	Počet vytvorených pracovných pozícií na MsÚ	Výstupový	MsÚ	1	5	PD SR, Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030
	Počet nových projektov financovaných z EŠIF	Výstupový	MsÚ	12	36	PD SR, Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 3.6. Zlepšiť dopravnú dostupnosť, bezpečnosť a obslužnosť	1/2024-12/2030	Hlavný partner	Mesto Rimavská Sobota	Zlý stav cestných komunikácií, chodníkov, zástaviek, Nedostatok parkovacích miest		
		Spolupracujúci partneri				
	Väzba na nadradené a sektorové stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Integrovaná územná stratégia BBSK na obdobie 2021 – 2027 Plán dopravnej obslužnosti Banskobystrického kraja Rozvoj cyklistickej dopravy na území BBSK Regionálny plán udržateľnej mobility Banskobystrického samosprávneho kraja	Prispieva k zvyšovaniu bezpečnosti a kvality cestnej premávky	1.2. Skvalitniť služby a zvýšiť príjmy z cestovného ruchu Špecifický cieľ 1.4. Dobudovať a skvalitniť infraštruktúru slúžiacu na podnikateľské aktivity	Prispieva k zlepšeniu dostupnosti a bezpečnosti územia pre návštevníkov a k prepojeniu cyklociest a cyklotrás, ako produktov CR s ostatnou dopravnou infraštruktúrou, Zvyšuje možnosť rozvoja podnikateľských aktivít	Obyvatelia, podnikatelia, návštevníci	Zlepšenie dostupnosti a prepojenia verejnej dopravy, zvýšenie kvality a bezpečnosti cestnej premávky, možnosť využívania cyklodopravy, ako alternatívnej formy prepravy v území
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanom	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie

	<i>Nové alebo zrekonštruované cestné komunikácie</i>	<i>Výstupový</i>	<i>MsÚ</i>	0	20	<i>Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035; PHRSR BBSK na roky 2022 – 2030; PD Cieľ 3: Prepojenejšia Európa</i>
	<i>Nové alebo zrekonštruované chodníky</i>	<i>Výstupový</i>	<i>MsÚ</i>	4,82	10	<i>Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035; PHRSR BBSK na roky 2022 – 2030; PD Cieľ 3: Prepojenejšia Európa</i>
	<i>Počet nových alebo zrekonštruovaných parkovísk</i>	<i>Výstupový</i>	<i>MsÚ</i>	1	2	<i>Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035; PHRSR BBSK na roky 2022 – 2030; PD Cieľ 3: Prepojenejšia Európa</i>

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

Jednotlivé priority a ciele sú popísané z hľadiska výziev, na ktoré reagujú a problémov, ktoré riešia, zamerania priorít, typov podporovaných aktivít a predpokladaného dopadu na územie.

3.4. STRATEGICKÝ PRÍSTUP PRE DOSIAHNUTIE VÍZIE A HLAVNÉHO CIEĽA, PRIORÍT A SYSTÉMU CIEĽOV PHRSR

Ako celkovú rozvojovú stratégiu mesta Rimavská Sobota sme na základe SWOT analýzy na nasledovné roky identifikovali **stratégiu úniku, v rámci ktorej prevažujú slabé stránky a ohrozenia. Teda rozvojové aktivity by sa mali orientovať na eliminovanie negatívnych dopadov vonkajšieho prostredia a zameriavať sa na odstraňovanie slabých stránok mesta.**

Oblasť bezpečnosti v PHRSR

V dokumente PHRSR mesta Rimavská Sobota boli identifikované problémy, stanovené ciele a navrhnuté viaceré riešenia s prvkami bezpečnosti najmä v oblasti životného prostredia (odolnosť územia voči dopadom klimatickej krízy, bezpečné životné prostredie), dopravy (dopravná bezpečnosť), sociálnych služieb (prevencia negatívnych sociálnych javov) a bezpečného fyzického prostredia mesta (bezpečnosť verejných objektov a priestorov).

Oblasť energetiky v PHRSR

Problematika energetiky je zahrnutá v dokumente PHRSR v podobe problémov, cieľov a projektových riešení zameraných najmä na oblasť energetickej úspornosti budov a využívania OZE.

Variantné návrhy

Charakter identifikovaných výziev a problémov, a geografický rozmer PHRSR mesta Rimavská Sobota nevyžadujú spracovanie variantných návrhov stratégie. V PHRSR mesta Rimavská Sobota sa neuvažuje nad variantným riešením.

Dotknuté susedné štáty

PHRSR mesta Rimavská Sobota nemá charakter strategického dokumentu vyžadujúceho cezhraničné posudzovanie, žiadny susedný štát nie je z hľadiska tohto dokumentu dotknutým štátom.

3.5. PARTNERI PRE IMPLEMENTÁCIU PHRSR A STRATÉGIA ICH ZAPOJENIA

Pre implementáciu PHRSR mesta Rimavská Sobota boli identifikovaní nasledovní partneri:

- Mesto Rimavská Sobota zastúpené primátorom a poslanci – rozhodovací a kontrolný orgán;
- Mestský úrad Rimavská Sobota – výkonný orgán;
- mestom zriadené a založené organizácie – spolupráca pri realizácii vybraných nástrojov podľa oblasti pôsobnosti;
- miestni podnikatelia a investori – spolupráca pri realizácii vybraných nástrojov podľa oblasti pôsobnosti;
- verejné inštitúcie v pôsobnosti BBSK, SR - spolupráca pri realizácii vybraných nástrojov podľa oblasti pôsobnosti;
- neziskové organizácie pôsobiace v meste - spolupráca pri realizácii vybraných nástrojov podľa oblasti pôsobnosti;
- spolky, kluby - spolupráca pri realizácii vybraných nástrojov podľa oblasti pôsobnosti;

- orgány verejnej správy – spolupráca a konzultácie pri implementácii vybraných nástrojov;
- občania mesta Rimavská Sobota - spolupráca a konzultácie pri implementácii vybraných nástrojov; kontrolný orgán;
- susedné obce mesta Rimavská Sobota - spolupráca pri realizácii vybraných nástrojov podľa oblasti pôsobnosti s presahom územia.

4. IMPLEMENTAČNÝ PLÁN A PLÁN MONITOROVANIA

Implementačná časť PHRSR mesta Rimavská Sobota reflektuje na strategickú časť dokumentu. Implementačná časť obsahuje aktivity samosprávy mesta Rimavská Sobota a partnerov z verejného, súkromného, ako aj neziskového sektora.

4.1. NÁSTROJE NA IMPLEMENTÁCIU STRATÉGIE

Nástroje na implementáciu PHRSR mesta Rimavská Sobota majú podobu nefinančných a finančných nástrojov využívaných špecificky pre všetky oblasti:

- inštitucionálnych a organizačných opatrení (napr. v podobe úpravy existujúcich alebo tvorby nových všeobecne záväzných nariadení, vhodnou organizačnou štruktúrou a podporou kapacít),
- informačných a vzdelávacích opatrení (napr. zriadenie internetových komunikačných kanálov kampane pre zvýšenie povedomia verejnosti, vzdelávacie kampane, pravidelné stretnutia projektových tímov a zvyšovania ich zručností),
- investícií (napr. do infraštruktúry, do budovania kapacít),
- finančných nástrojov (napr. dotácie, pôžičky, koncesie, dane a pod.),
- programov, projektov, služieb alebo iných aktivít verejného, súkromného a občianskeho sektora, ktoré povedú k naplneniu definovaných cieľov,
- iných opatrení (napr. kolaboratívne hospodárstvo - nová forma integrácie medzi hospodárstvom a spoločnosťou, sociálne podnikanie...),
- finančných nástrojov (napr. dotácie, pôžičky, koncesie, dane a iné alternatívne finančné nástroje).

4.2. POSTUP PRI IMPLEMENTÁCIÍ PHRSR

Tabuľka 13 Postup pri implementácii PHRSR

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Plánovací rok						
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Strategický cieľ 1 Naštartovať konkurencieschopnú a udržateľnú miestnu ekonomiku	1.1. Zlepšiť spoluprácu subjektov za účelom tvorby nových produktov	<i>Inovačný klaster</i>							
		<i>Spoločné trhy lokálnych</i> <i>predajcov s ich</i> <i>prezentáciami</i>							
		<i>Vzdelávanie</i> <i>agropodnikateľov,</i> <i>poradenstvo, asistenčné</i> <i>služby</i>							
	Špecifický cieľ 1.2. Skvalitniť služby a zvýšiť příjmy z cestovného ruchu	<i>Vybudovanie nového</i> <i>kempingu v RO Kurinec</i>							
		<i>Vybudovanie bazénu s</i> <i>vlnobitím</i>							
		<i>Revitalizácia areálu</i> <i>archeologického náleziska</i> <i>Turecký hrad a jeho</i> <i>sprístupnenie návštevníkom</i>							
		<i>Zriadenie a vybudovanie</i> <i>náučného chodníka Vyšná</i> <i>Pokoradz - PR Pokoradzské</i> <i>jazierka - štôlne - Kamenný</i> <i>Janko - Nižná Pokoradz</i>							
		<i>Koordinátor rozvoja CR</i> <i>(posilniť postavenie</i> <i>OOCR), reklama a</i> <i>prezentácia produktov a</i> <i>územia</i>							
		<i>Ekologický turistický</i> <i>program Šerpa</i>							
		<i>Vybudovanie novej</i> <i>pumptrackovej dráhy</i>							
		<i>Sprístupnenie, digitálna</i> <i>rekonštrukcia a</i>							

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Plánovací rok						
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
		<i>sprístupnenie Tureckého mostu</i>							
		<i>Vybudovanie vyhliadkovej veže a doplnenie interaktívnych prvkov na náučnom chodníku Kurinecká dubina</i>							
		<i>Prezentácia produktov cestovného ruchu - OOCR Gemer</i>							
		<i>Revitalizácia a sprístupnenie archeologickej a prírodnej lokality Mníchova studňa - Barát kút</i>							
		<i>Vybudovanie lesoparku a kyslíkovej dráhy v rámci rekreačných lesov mesta Rimavská Sobota</i>							
		<i>Vybudovanie bodu záujmu pri monitorovacom mieste obojživelníkov pri cykloceste na Kurinec</i>							
		<i>Vybudovanie cyklokrosovej dráhy na Kurinci</i>							
	Špecifický cieľ 1.3. Zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej produkcie	<i>Aviation Passenger Advice – Vytvorenie 30-50 pracovných miest</i>							
	Špecifický cieľ 1.4. Dobudovať a skvalitniť infraštruktúru slúžiacu na podnikateľské aktivity	-							
	Špecifický cieľ 1.5. Rozvíjať činnosti	-							

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Plánovací rok						
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	<i>smerujúce k rozvoju poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu</i>								
	Milníky	<i>M1. Počet nových služieb a produktov v cestovnom</i>	Zodpovedný partner				<i>Mesto Rimavská Sobota, podnikateľské subjekty, OOCR</i>		
		<i>M2. Počet prenocovaní v meste Rimavská Sobota za rok</i>	Zodpovedný partner				<i>Mesto Rimavská Sobota, podnikateľské subjekty, OOCR</i>		
		<i>M3. Počet UoZ v meste Rimavská Sobota</i>	Zodpovedný partner				<i>Mesto Rimavská Sobota, podnikateľské subjekty, OOCR</i>		
Strategický cieľ 2 <i>Skvalitniť životné prostredie, znížiť emisie a zvýšiť odolnosť krajiny</i>	Špecifický cieľ 2.1. <i>Zvýšiť odolnosť krajiny a prírody na zmeny vyvolané klimatickou krízou</i>	<i>Plán ekosystémových služieb</i>							
		<i>Revitalizácia vnútrobloku I. na Sídlišku. Západ</i>							
		<i>Revitalizácia vnútrobloku II. na Sídlišku. Západ</i>							
		<i>Revitalizácia vnútrobloku III. na Sídlišku. Západ</i>							
		<i>Aktualizovať Generel zelene v meste Rimavská Sobota, vrátane návrhu výsadby zelene a programu na zvyšovanie povedomia širokej verejnosti s cieľom dosiahnuť udržateľný stav verejnej zelene</i>							

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Plánovací rok						
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
		<i>Systém manažmentu a odstraňovania inváznych rastlín, vrátane spracovania manuálu (analýza výskytu a návrh monitoringu), a fyzickej likvidácie inváznych druhov drevín a rastlín</i>							
		<i>Revitalizácia vodnej plochy bývalého plážového kúpaliska</i>							
		<i>Revitalizácia pôvodnej vodnej plochy na mieste Mníchova studňa - Barát kút</i>							
		<i>Využitie zrážkovej vody v mestských budovách</i>							
		<i>Revitalizácia zelenej plochy pri budove Luxu s využitím adaptačných opatrení</i>							
	Špecifický cieľ 2.2. Podporiť rozvoj obehovej a zelenej ekonomiky	<i>Vybudovanie centra odpadového hospodárstva</i>							
	Špecifický cieľ 2.3. Znížiť emisie CO₂ a energetickú náročnosť a zvýšiť energetickú sebestačnosť	<i>Rekonštrukcia a zníženie energetickej náročnosti budovy mestskej plavárne vrátane výmeny okien, zateplenia, výmeny vykurovacieho systému a využitia obnoviteľných zdrojov</i>							

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Plánovací rok						
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
		Realizácia nového geotermálneho vrtu na úrovni 50 °C pre CZE a termálne kúpalisko Kurinec							
		Rekonštrukcia a zníženie energetickej náročnosti budovy ZŠ S.M. Daxnera							
		Zateplenie a zníženie energetickej náročnosti budovy nočľahárne v Rimavskej. Sobote							
		Zníženie energetickej náročnosti Domu kultúry							
		Inštalácia solárnych panelov na budovy vo vlastníctve mesta Rimavská Sobota							
		Rekonštrukcia a zníženie energetickej náročnosti budovy MŠ Rožňavská							
		Rekonštrukcia a zníženie energetickej náročnosti budovy ZŠ P. Dobšinského							
	Špecifický cieľ 2.4. Zlepšiť stav zásobovania vodou, odkanalizovania a ČOV	Oprava VDJ (vodojemu) Kurinec a pripojenie na centrálny dispečing							
		Vybudovanie kanalizácie a kontajnerovej ČOV v m. č. Vyšná Pokoradz							
		Vybudovanie kanalizácie a kontajnerovej ČOV v m. č. Bakta							

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Plánovací rok						
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
		Vybudovanie koreňovej čističky pre m. č. Mojín a Dúžava							
	Špecifický cieľ 2.5. Vytváranie podmienok pre alternatívne bezemisné a nízkoemisné formy dopravy	Cyklocesta I. etapa (Hypernova-Sobôtka)							
		Cyklocesta II. etapa - napojenie na cykocestu Čerečany							
		M4. Počet verejných budov so zníženou energetickou náročnosťou	Zodpovedný partner			Mesto Rimavská Sobota			
	Milníky	M5. Dĺžka vybudovaných cyklociest	Zodpovedný partner			Mesto Rimavská Sobota			
Strategický cieľ 3 Zvýšiť dostupnosť a kvalitu verejných služieb	Špecifický cieľ 3.1. Podporiť inklúziu marginalizovaných rómskych komunít	Zriadenie centra podpory rozvoja marginalizovaných komunít							
		Aktivity IPCR							
		Aktualizácia a realizovanie stratégie partnerstva, nástroja posilnenia sociálnej inklúzie regiónu							
		Komunitné centrum na Dúžavskej ceste v Rimavskej Sobote (výstavba budovy komunitného centra + na chod komunitného centra)							

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Plánovací rok						
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
		<i>Rozšírenie kapacity materskej školy vrátane dobudovania telocvične pre MRK na Dúžavskej ceste</i>							
		<i>Maškar amedne - medzi nami</i>							
		<i>Vzdelávanie - prvá pomoc</i>							
		<i>Miestna občianska a preventívna služba mesta Rimavská Sobota</i>							
		<i>Zabezpečenie komunitnej činnosti MRK</i>							
		<i>Terénna sociálna práca</i>							
		<i>Príprava MRK na trh práce</i>							
	Špecifický cieľ 3.2. Zvýšiť dostupnosť a kvalitu zdravotníckych a sociálnych služieb v meste ako základ pre rozvoj striebornej ekonomiky	<i>Vybudovanie zariadenia pre seniorov</i>							
		<i>Zriadenie centra včasnej intervencie</i>							
		<i>Podpora opatrovateľskej služby</i>							
	Špecifický cieľ 3.3. Modernizovať služby občanov v oblasti vzdelávania, športu a kultúry	<i>Zlepšenie vybavenia školskej jedálne na ZŠ a SŠ</i>							
		<i>Rekonštrukcia ZŠ P. Dobšinského</i>							

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Plánovací rok						
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
		<i>Rekonštrukcia ZŠ P.K. Hostinského</i>							
		<i>Rekonštrukcia ZŠ a MŠ Dúžavská cesta</i>							
		<i>Zriadenie celoročnej herni a učebni v exteriéry pre deti so zdravotným znevýhodnením, MŠ Hatvaniho</i>							
		<i>Skvalitnenie procesu vyučovania prostredníctvom zážitkového učenia v nových učebniach biológie, fyziky a chémie na ZŠ Š.M. Daxnera</i>							
		<i>Vybudovanie bezbariérových toaliet pre 1. a 2. stupeň na ZŠ Š.M. Daxnera</i>							
		<i>Príprava a zvyšovanie vzdelanostnej úrovne detí zo sociálne znevýhodneného prostredia</i>							
		<i>Revitalizácia kultúrnej pamiatky - Župný dom</i>							
		<i>Obnova veže evanjelického kostola v Rimavskej Sobote</i>							
		<i>Oprava evanjelického kostola na Dúžave</i>							

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Plánovací rok						
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
		<i>Oprava zvonice vo Vyšnej Pokoradzi - vonkajšej fasády</i>							
		<i>Oprava interiéru evanjelického kostola vo Vyšnej Pokoradzi</i>							
		<i>Vybudovanie multifunkčnej športovej haly</i>							
		<i>Rekonštrukcia zimného štadiónu vrátane opravy strechy, výstavby miest na sedenie a výmeny vykurovacieho systému.</i>							
		<i>Rekonštrukcia multifunkčnej budovy na futbalovom štadióne.</i>							
	Špecifický cieľ 3.4. Rozvíjať bytovú politiku mesta s ohľadom na rôzne cieľové skupiny obyvateľov	<i>Rekonštrukcia domova mládeže na nájomné byty</i>							
	3.5. Zvýšenie kvality verejných politík a transparentnosti procesov v samospráve	<i>Budovanie kapacít pre partnerstvá a participáciu na úrovni UMR</i>							
		<i>Budovanie administratívnych kapacít UMR</i>							
		<i>Inteligentná Rimavská Sobota</i>							

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Plánovací rok						
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	3.6. Zlepšiť dopravnú dostupnosť a obslužnosť s dôrazom na rozvoj nízkoúhlíkovej dopravy	Revitalizácia ciest a chodníkov							
	Míľníky	M6. Počet zapojených rodín z MRK do projektov zameraných na MRK	Zodpovedný partner			Mesto Rimavská Sobota			
		M7. Počet detí z MRK vo veku 0-3 zapojených do projektov zameraných na MRK	Zodpovedný partner			Mesto Rimavská Sobota			
		M8. Počet detí z MRK vo veku 13-17 rokov zapojených do prípravy na dospelosť a rodičovstvo v rámci projektov zameraných na MRK	Zodpovedný partner			Mesto Rimavská Sobota			
		M9. Počet zariadení zdravotníckej starostlivosti (zariadenia ambulantnej starostlivosti)	Zodpovedný partner			Mesto Rimavská Sobota			
		M 10. Počet zrekonštruovaných MŠ	Zodpovedný partner			Mesto Rimavská Sobota			
		M 11. Počet zrekonštruovaných ZŠ	Zodpovedný partner			Mesto Rimavská Sobota			
		M 12. Počet mestských nájomných bytov	Zodpovedný partner			Mesto Rimavská Sobota			
		M 13. Počet vytvorených pracovných pozícií na MsÚ	Zodpovedný partner			Mesto Rimavská Sobota			

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

4.3. SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA NAPŔŔANIA PHRSR

Cieľom monitorovania a hodnotenia napŔŔania PHRSR je zabezpečiť plynulé napŔŔanie stanovených cieľov v jednotlivých prioritách. Zodpovednosť za monitorovanie hodnôt, vyhodnocovanie indikátorov, míľnikov, ako aj za spracovanie správ o výsledkoch monitoringu nesie projektový manažér, ktorý ich bude spracovávať na základe spolupráce s poverenými zamestnancami Mestského úradu Rimavská Sobota, volenými predstaviteľmi a v súčinnosti so socio-ekonomickými partnermi, ktorí sú zapojení do procesu implementácie PHRSR. Vstupnými údajmi pre monitorovacie správy budú najmä evidencie vedené Mestským úradom, programový rozpočet a ukazovatele sledované v jednotlivých implementovaných projektoch, pokiaľ si to ich realizácia vyžaduje. Monitorovanie a hodnotenie PHRSR mesta Rimavská Sobota bude realizované podľa plánu monitorovania a hodnotenia. Monitorovanie sa bude realizovať raz ročne a bude mať podobu taxatívneho vymedzenia realizovaných aktivít v kombinácii s vyhodnotením stanovených indikátorov a míľnikov. Záverečné hodnotenie sa uskutoční po ukončení obdobia platnosti PHRSR. Monitorovacie správy budú predkladané mestskému zastupiteľstvu a komisiám MsZ podľa príslušnosti jednotlivých napŔŔaných priorit v rámci PHRSR, ktoré sú kompetentnými orgánmi správy oponovať, hodnotiť a prijímať na základe nich ďalšie rozhodnutia. Prehľad monitorovania indikátorov, míľnikov prezentuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 14 Systém monitorovania a hodnotenia naplňania PHRSR

P.Č.	Názov indikátora/ míľníka/ ukazovateľa efektívnosti	Jednotka	Počiatková hodnota	Cieľová hodnota	Zodpovednosť za monitoring	Časové body monitorovania	Územná podrobnosť monitorovania	Príslušnosť k špecifickému cieľu PHRSR
1.	Počet nových produktov	ks	0	3	MsÚ	1 x ročne	Mesto	1.1. Zlepšiť spoluprácu subjektov za účelom tvorby nových produktov
2.	Informačný systém ponuky a dopytu	ks	0	1	MsÚ	1x ročne	Mesto	1.1. Zlepšiť spoluprácu subjektov za účelom tvorby nových produktov
3.	Počet podnikov zapojených do spoločných aktivít za účelom tvorby nových produktov	ks	0	10	MsÚ	1x ročne	Mesto	1.1. Zlepšiť spoluprácu subjektov za účelom tvorby nových produktov
4.	Počet nových služieb a produktov v cestovnom	ks	0	3	MsÚ	1x ročne	Mesto	1.2. Skvalitniť služby a zvýšiť príjmy z cestovného ruchu
5.	Počet propagačných aktivít	ks	0	12	MsÚ, OOCR	1x ročne	Mesto	1.2. Skvalitniť služby a zvýšiť príjmy z cestovného ruchu
6.	Počet prenocovaní v meste Rimavská Sobota za rok	ks	1917	2100	MsÚ	1x ročne	Mesto	1.2. Skvalitniť služby a zvýšiť príjmy z cestovného ruchu
7.	Počet vytvorených pracovných miest v cestovnom ruchu	ks	0	10	MsÚ, ÚPSVaR RS	1x ročne	Mesto	1.2. Skvalitniť služby a zvýšiť príjmy z cestovného ruchu
8.	Počet zrealizovaných projektov zameraných na zlepšenie podmienok cestovného ruchu	ks	0	5	MsÚ, OOCR	1x ročne	Mesto	1.2. Skvalitniť služby a zvýšiť príjmy z cestovného ruchu
9.	Počet zapojených stredných škôl	ks	0	4	MsÚ, BBSK	1x ročne	Mesto	1.3. Zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej produkcie

P.Č.	Názov indikátora/ míľníka/ ukazovateľa efektívnosti	Jednotka	Počiatočná hodnota	Cieľová hodnota	Zodpovednosť za monitoring	Časové body monitorovania	Územná podrobnosť monitorovania	Príslušnosť k špecifickému cieľu PHRSR
10.	Počet zapojených základných škôl	ks	0	8	MsÚ	1x ročne	Mesto	1.3. Zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej produkcie
11.	Počet zapojených UoZ	osoba	0	4	MsÚ, ÚPSVaR RS	1x ročne	Mesto	1.3. Zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej produkcie
12.	Počet UoZ v meste Rimavská Sobota	osoba	1082	815	ÚPSVaR RS	1x ročne	Mesto	1.3. Zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej produkcie
13.	Miera nezamestnanosti v okrese Rimavská Sobota	%	19,90	15	ÚPSVaR SR	1xročne	Okres	1.3. Zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej produkcie
14.	Počet nových objektov infraštruktúry na podporu podnikateľských aktivít	ks	0	2	MsÚ	1xročne	Mesto	1.4. Zlepšiť a skvalitniť infraštruktúru slúžiacu na podnikateľské aktivity
15.	Počet zrekonštruova- ných objektov infra- štruktúry na podporu podnikateľských aktivít	ks	0	3	MsÚ	1xročne	Mesto	1.4. Zlepšiť a skvalitniť infraštruktúru slúžiacu na podnikateľské aktivity
16.	Počet SHR	osoba	55	70	MsÚ, ÚPSVaR RS	1 x ročne	Mesto	1.5. Rozvíjať činnosti smerujúce k rozvoju poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu
17	Počet študijných odborov na stredných školách zameraných na poľnohospodárstvo a potravinárstvo	ks	8	10	MsÚ, BBSK	1 x ročne	Mesto	1.5. Rozvíjať činnosti smerujúce k rozvoju poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu
18	Počet duálnych študijných programov na stredných školách	ks	1	3	MsÚ, BBSK	1 x ročne	Mesto	1.5. Rozvíjať činnosti smerujúce k rozvoju

P.Č.	Názov indikátora/ míľníka/ ukazovateľa efektívnosti	Jednotka	Počiatočná hodnota	Cieľová hodnota	Zodpovednosť za monitoring	Časové body monitorovania	Územná podrobnosť monitorovania	Príslušnosť k špecifickému cieľu PHRSR
	zameraných na poľnohospodárstvo a potravinárstvo							poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu
19	Počet podnikateľských subjektov zapojených do duálneho vzdelávania	ks	1	3	MsÚ, BBSK	1 x ročne	Mesto	1.5. Rozvíjať činnosti smerujúce k rozvoju poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu
20	Počet spracovaných plánov opatrení voči nepriaznivým vplyvom klímy	ks	0	1	MsÚ	1 x ročne	Mesto	2.1. Zvýšiť odolnosť krajiny a prírody na zmeny vyvolané klimatickou krízou
21	Počet zrevitalizovaných vodných tokov a plôch	ks	0	1	MsÚ	1 x ročne	Mesto	2.1. Zvýšiť odolnosť krajiny a prírody na zmeny vyvolané klimatickou krízou
22	Počet projektov zelenej a modrej infraštruktúry	ks	0	2	MsÚ, OÚ RS	1 x ročne	Mesto	2.1. Zvýšiť odolnosť krajiny a prírody na zmeny vyvolané klimatickou krízou
23	Počet vodozádržných opatrení	ks	0	2	MsÚ, OÚ RS	1 x ročne	Mesto	2.1. Zvýšiť odolnosť krajiny a prírody na zmeny vyvolané klimatickou krízou
24	Počet projektov protipovodňovej ochrany	ks	0	1	MsÚ, OÚ RS	1 x ročne	Mesto	2.1. Zvýšiť odolnosť krajiny a prírody na zmeny vyvolané klimatickou krízou
25	Počet informačných kampaní zameraných na	ks	0	3	MsÚ	1 x ročne	Mesto	2.1. Zvýšiť odolnosť krajiny a prírody na zmeny vyvolané klimatickou krízou
26	Počet manuálov na manažment a odstraňovanie inváznych rastlín	ks	0	1	MsÚ	1 x ročne	Mesto	2.1. Zvýšiť odolnosť krajiny a prírody na zmeny vyvolané klimatickou krízou
27	Množstvo ton odpadov za rok	tona	9 163	8 500	MsÚ	1 x ročne	Mesto	2.2. Podporiť rozvoj obehovej a zelenej ekonomiky

P.Č.	Názov indikátora/ míľníka/ ukazovateľa efektívnosti	Jednotka	Počiatočná hodnota	Cieľová hodnota	Zodpovednosť za monitoring	Časové body monitorovania	Územná podrobnosť monitorovania	Príslušnosť k špecifickému cieľu PHRSR
28	Množstvo vytriedeného odpadu za rok	tona	3 530	4 000	MsÚ	1 x ročne	Mesto	2.2. Podporiť rozvoj obehovej a zelenej ekonomiky
29	Miera vytriedenia odpadov	%	38,5	47	MsÚ	1 x ročne	Mesto	2.2. Podporiť rozvoj obehovej a zelenej ekonomiky
30	Počet nových OZE	ks	0	10	MsÚ, OÚ RS	1 x ročne	Mesto	2.3. Znížiť emisie CO2 a energetickú náročnosť a zvýšiť energetickú sebestačnosť
31	Počet verejných budov so zníženou energetickou náročnosťou	ks	1	10	MsÚ	1 x ročne	Mesto	2.3. Znížiť emisie CO2 a energetickú náročnosť a zvýšiť energetickú sebestačnosť
32	Miera zásobovania pitnou vodou	%	90	95	MsÚ	1 x ročne	Mesto	2.4. Dobudovať vodovody, kanalizácie a ČOV
33	Miera odkanalizovania územia	%	75	90	MsÚ	1 x ročne	Mesto	2.4. Dobudovať vodovody, kanalizácie a ČOV
34	Dĺžka vybudovaných cyklociest	km	4,8	8	MsÚ, BBSK	1 x ročne	Mesto	2.5. Vytváranie podmienok pre alternatívne bezemisné a nízkoemisné formy dopravy
35	Počet nových prvkov cyklistickej infraštruktúry	ks	0	2	MsÚ	1 x ročne	Mesto	2.5. Vytváranie podmienok pre alternatívne bezemisné a nízkoemisné formy dopravy
36	Počet nových prvkov alternatívnych foriem dopravy (napr. nabíjacie stanice pre elektromobily)	ks	2	4	MsÚ	1 x ročne	Mesto	2.5. Vytváranie podmienok pre alternatívne bezemisné a nízkoemisné formy dopravy
37	Počet zapojených rodín z MRK do projektov zameraných na MRK	ks	120	290	MsÚ, Úrad splnomocnenca vlády pre RK	1 x ročne	Mesto	3.1. Podporiť inklúziu marginalizovaných rómskych komún

P.Č.	Názov indikátora/ míľníka/ ukazovateľa efektívnosti	Jednotka	Počiatočná hodnota	Cieľová hodnota	Zodpovednosť za monitoring	Časové body monitorovania	Územná podrobnosť monitorovania	Príslušnosť k špecifickému cieľu PHRSR
38	Počet detí z MRK vo veku 0-3 zapojených do projektov zameraných na MRK	osoba	80	115	MsÚ, Úrad splnomocnenca vlády pre RK	1 x ročne	Mesto	3.1. Podporiť inklúziu marginalizovaných rómskych komunít
39	Počet detí z MRK vo veku 13-17 rokov zapojených do prípravy na dospelosť a rodičovstvo v rámci projektov zameraných na MRK	osoba	170	240	MsÚ, Úrad splnomocnenca vlády pre RK	1 x ročne	Mesto	3.1. Podporiť inklúziu marginalizovaných rómskych komunít
40	Počet zapojených dobrovoľníkov do projektov zameraných na marginalizované skupiny obyvateľov	osoba	0	2	MsÚ, Úrad splnomocnenca vlády pre RK	1 x ročne	Mesto	3.1. Podporiť inklúziu marginalizovaných rómskych komunít
41	Počet terénnych pracovníkov	osoba	4	6	MsÚ, Úrad splnomocnenca vlády pre RK	1 x ročne	Mesto	3.1. Podporiť inklúziu marginalizovaných rómskych komunít
42	Počet projektov zameraných na marginalizované skupiny obyvateľov	ks	1	2	MsÚ, Úrad splnomocnenca vlády pre RK	1 x ročne	Mesto	3.1. Podporiť inklúziu marginalizovaných rómskych komunít
43	Počet detí z MRK navštevujúcich MŠ na Dúžavskej ceste v rámci predprimárneho vzdelávania	osoba	28	73	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.1. Podporiť inklúziu marginalizovaných rómskych komunít
44	Počet Rómov žijúcich v segregovaných osídleniach	osoba	3 428	3 428	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.1. Podporiť inklúziu marginalizovaných rómskych komunít

P.Č.	Názov indikátora/ míľníka/ ukazovateľa efektívnosti	Jednotka	Počiatočná hodnota	Cieľová hodnota	Zodpovednosť za monitoring	Časové body monitorovania	Územná podrobnosť monitorovania	Príslušnosť k špecifickému cieľu PHRSR
45	Počet pracovníkov občianskej a preventívnej služby	osoba	0	8	MsÚ			
46	Počet zariadení zdravotníckej starostlivosti (zariadenia ambulantnej starostlivosti)	ks	170	175	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.2. Zvýšiť dostupnosť a kvalitu zdravotníckych a sociálnych služieb v meste ako základ pre rozvoj striebornej ekonomiky
47	Počet zariadení zdravotníckej starostlivosti (nemocnice)	ks	1	1	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.2. Zvýšiť dostupnosť a kvalitu zdravotníckych a sociálnych služieb v meste ako základ pre rozvoj striebornej ekonomiky
48	Počet zamestnancov terénnej sociálnej služby	ks	4	6	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.2. Zvýšiť dostupnosť a kvalitu zdravotníckych a sociálnych služieb v meste ako základ pre rozvoj striebornej ekonomiky
49	Kapacita sociálnych zariadení s pobytovou formou	ks	200	210	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.2. Zvýšiť dostupnosť a kvalitu zdravotníckych a sociálnych služieb v meste ako základ pre rozvoj striebornej ekonomiky
50	Kapacita sociálnych zariadení s ambulantnou formou	ks	15	20	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.2. Zvýšiť dostupnosť a kvalitu zdravotníckych a sociálnych služieb v meste ako základ pre rozvoj striebornej ekonomiky
51	Počet projektov sociálnych služieb	ks	2	4	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.2. Zvýšiť dostupnosť a kvalitu zdravotníckych a sociálnych služieb v meste ako

P.Č.	Názov indikátora/ míľníka/ ukazovateľa efektívnosti	Jednotka	Počiatočná hodnota	Cieľová hodnota	Zodpovednosť za monitoring	Časové body monitorovania	Územná podrobnosť monitorovania	Príslušnosť k špecifickému cieľu PHRSR
								základ pre rozvoj striebornej ekonomiky
52	Počet zrekonštruovaných MŠ	ks	1	7	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.3. Modernizovať služby občanov v oblasti vzdelávania, športu a kultúry
53	Počet zrekonštruovaných ZŠ	ks	1	5	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.3. Modernizovať služby občanov v oblasti vzdelávania, športu a kultúry
54	Počet rekonštruovaných kultúrnych zariadení	ks	0	2	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.3. Modernizovať služby občanov v oblasti vzdelávania, športu a kultúry
55	Počet nových alebo zrekonštruovaných športovísk	ks	0	4	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.3. Modernizovať služby občanov v oblasti vzdelávania, športu a kultúry
56	Počet nových alebo zrekonštruovaných prvkov infraštruktúry pre pohybové aktivity a voľný čas	ks	0	4	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.3. Modernizovať služby občanov v oblasti vzdelávania, športu a kultúry
57	Počet mestských nájomných bytov	ks	113	245	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.4. Rozvíjať bytovú politiku mesta s ohľadom na rôzne cieľové skupiny obyvateľov
58	Počet zapojených socio-ekonomických partnerov do tvorby strategických dokumentov	osoba	0	30	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.5. Zvýšenie kvality verejných politík a procesov v samospráve
59	Počet realizovaných aktivít zameraných na rozvoj občianskej	osoba	0	30	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.5. Zvýšenie kvality verejných politík a procesov v samospráve

P.Č.	Názov indikátora/ míľníka/ ukazovateľa efektívnosti	Jednotka	Počiatočná hodnota	Cieľová hodnota	Zodpovednosť za monitoring	Časové body monitorovania	Územná podrobnosť monitorovania	Príslušnosť k špecifickému cieľu PHRSR
	spoločnosti a participáciu obyvateľov							
60	Počet vytvorených pracovných pozícií na MsÚ	osoba	1	5	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.5. Zvýšenie kvality verejných politík a procesov v samospráve
61	Počet nových projektov financovaných z EŠIF	ks	12	36	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.5. Zvýšenie kvality verejných politík a procesov v samospráve
62	Nové alebo zrekonštruované komunikácie	km ²	0	20	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.6. Zlepšiť dopravnú dostupnosť, bezpečnosť a obslužnosť
63	Nové alebo zrekonštruované chodníky	km ²	4,82	10	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.6. Zlepšiť dopravnú dostupnosť, bezpečnosť a obslužnosť
64	Počet nových alebo zrekonštruovaných parkovísk	km ²	1	2	MsÚ	1 x ročne	Mesto	3.6. Zlepšiť dopravnú dostupnosť, bezpečnosť a obslužnosť

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

5. PLÁN VYUŽITIA ZDROJOV VRÁTANE FINANČNÉHO PLÁNU

Akčný a finančný plán

Plán využitia zdrojov stanovuje finančné, ľudské, materiálne a iné zdroje nevyhnutné na implementáciu PHRSR mesta Rimavská Sobota a plán ich použitia v procese implementácie.

Pri vytváraní akčného plánu bude mesto vychádzať aj z rozpočtu mesta na príslušný rozpočtový rok s výhľadom na dva nasledujúce rozpočtové roky. Akčný plán mesta Rimavská Sobota bude spracovaný na ročnej báze a bude obsahovať plán realizácie projektov v danom roku aj s definovaným finančným krytím. Akčný plán obsahuje zoznam plánovaných aktivít, vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých projektov. Akčný plán a finančný plán PHRSR mesta schvaľuje mestské zastupiteľstvo v rámci schvaľovania rozpočtu mesta, pretože ide o dva previazané dokumenty.

Do rozpočtu je potrebné naplánovať finančné prostriedky aj na predprojektovú a projektovú prípravu a spolufinancovanie očakávaných celkových investícií ročne. Jednotlivé projekty (nástroje) PHRSR mesta Rimavská Sobota sú uvedené v Prílohe 2 Databáza projektových zámerov PHRSR mesta Rimavská Sobota a sú rozdelené podľa priorít, špecifických cieľov a so zdrojom ich možného financovania. Príloha 2 obsahuje 78 aktivít na území mesta Rimavská Sobota v celkovej výške 64,75 mil. eur.

Tabuľka 15 Počet projektových zámerov podľa priorít a špecifických cieľov

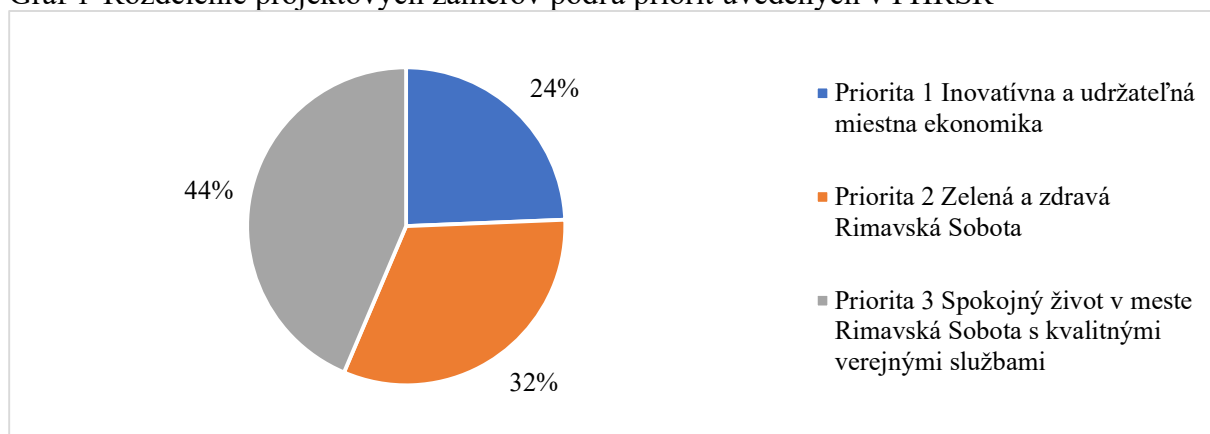
Priorita PHRSR mesta Rimavská Sobota	Počet projektových zámerov
Priorita 1 Inovatívna a udržateľná miestna ekonomika	19
Špecifický cieľ 1.1. Zlepšiť spoluprácu subjektov za účelom tvorby nových produktov	3
Špecifický cieľ 1.2. Skvalitniť služby a zvýšiť príjmy z cestovného ruchu	15
Špecifický cieľ 1.3. Zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej produkcie	1
Špecifický cieľ 1.4. Dobudovať a skvalitniť infraštruktúru slúžiacu na podnikateľské aktivity	0
Špecifický cieľ 1.5. Rozvíjať činnosti smerujúce k rozvoju poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu	0
Priorita 2 Zelená a zdravá Rimavská Sobota	25
Špecifický cieľ 2.1. Zvýšiť odolnosť krajiny a prírody na zmeny vyvolané klimatickou krízou	10
Špecifický cieľ 2.2. Podporiť rozvoj obehovej a zelenej ekonomiky	1
Špecifický cieľ 2.3. Znížiť emisie CO ₂ a energetickú náročnosť a zvýšiť energetickú sebestačnosť	8
Špecifický cieľ 2.4. Zlepšiť stav zásobovania vodou, odkanalizovania a ČOV	4
Špecifický cieľ 2.5. Vytváranie podmienok pre alternatívne bezemisné a nízkoemisné formy dopravy	2
Priorita 3 Spokojný život v meste Rimavská Sobota s kvalitnými verejnými službami	34
Špecifický cieľ 3.1. Podporiť inklúziu marginalizovaných rómskych komunít	11
Špecifický cieľ 3.2. Zvýšiť dostupnosť a kvalitu zdravotníckych a sociálnych služieb v meste ako základ pre rozvoj striebornej ekonomiky	3

Priority PHRSR mesta Rimavská Sobota	Počet projektových zámernov
Špecifický cieľ 3.3. Modernizovať služby občanov v oblasti vzdelávania, športu a kultúry	16
Špecifický cieľ 3.4. Rozvíjať bytovú politiku mesta s ohľadom na rôzne cieľové skupiny obyvateľov	1
Špecifický cieľ 3.5. Zvýšenie kvality verejných politík a transparentnosti procesov v samospráve	2
Špecifický cieľ 3.6. Zlepšiť dopravnú dostupnosť a obslužnosť s dôrazom na rozvoj nízkouhlíkovej dopravy	1
Spolu	78

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

Ako je zrejmé z grafu 1 na špecifické ciele spadajúce pod prioritu 3 Spokojný život v meste Rimavská Sobota s kvalitnými verejnými službami je orientovaných 44 % zámernov. Na druhom mieste s podielom 32 % sú projektové zámery, ktoré prispievajú k napĺňaniu cieľov v priorite 2 Zelená a zdravá Rimavská Sobota a 24 % projektových zámernov je orientovaných na naplnenie špecifických cieľov v priorite 1 Inovatívny a udržateľná miestna ekonomika.

Graf 1 Rozdelenie projektových zámernov podľa priorít uvedených v PHRSR

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

Na rozdiel od pomerne proporčného rozdelenia projektových zámernov podľa ich počtu do jednotlivých priorít, je ich rozdelenie podľa potrebných finančných zdrojov jednoznačne smerované na riešenie potrieb a problémov prostredníctvom aktivít v rámci Priority 2 Zelená a zdravá Rimavská Sobota a Priority 3 Spokojný život v meste Rimavská Sobota s kvalitnými verejnými službami, kde by malo počas implementácie PHRSR mesta Rimavská Sobota smerovať až 58,52 mi. eur (90 %).

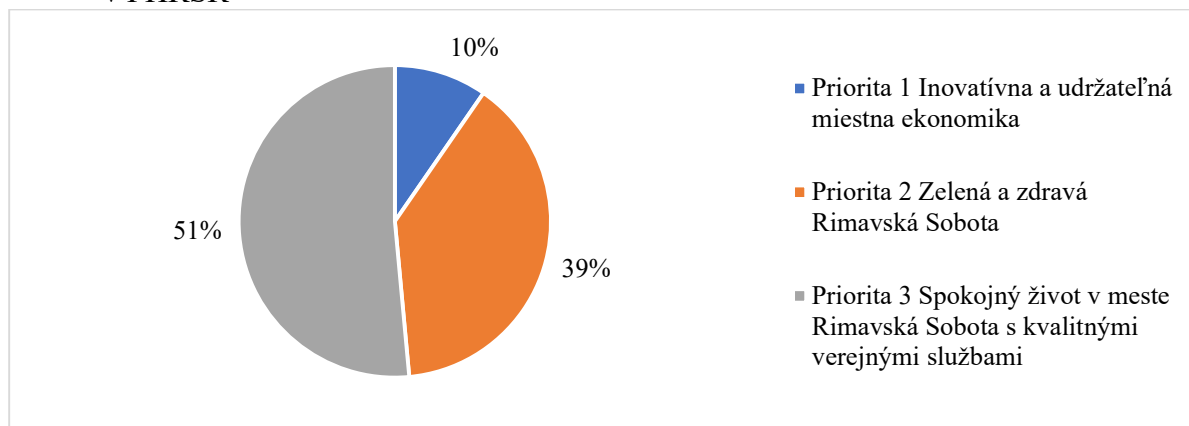
Tabuľka 16 Rozpočet projektových zámernov podľa priorít a špecifických cieľov

Priority PHRSR mesta Rimavská Sobota	Rozpočet projektových zámernov v tis. eur
Priorita 1 Inovatívna a udržateľná miestna ekonomika	6 231
Špecifický cieľ 1.1. Zlepšiť spoluprácu subjektov za účelom tvorby nových produktov	1 241
Špecifický cieľ 1.2. Skvalitniť služby a zvýšiť príjmy z cestovného ruchu	4 140

Priority PHRSR mesta Rimavská Sobota	Rozpočet projektových zámerov v tis. eur
Špecifický cieľ 1.3. Zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej produkcie	850
Špecifický cieľ 1.4. Dobudovať a skvalitniť infraštruktúru slúžiacu na podnikateľské aktivity	0
Špecifický cieľ 1.5. Rozvíjať činnosti smerujúce k rozvoju poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu	0
Priorita 2 Zelená a zdravá Rimavská Sobota	25 185
Špecifický cieľ 2.1. Zvýšiť odolnosť krajiny a prírody voči zmene klímy vyvolané klimatickou zmenou	2 650
Špecifický cieľ 2.2. Podporiť rozvoj obehovej a zelenej ekonomiky	4 700
Špecifický cieľ 2.3. Znížiť emisie CO ₂ a energetickú náročnosť a zvýšiť energetickú sebestačnosť	14 855
Špecifický cieľ 2.4. Zlepšiť stav zásobovania vodou, odkanalizovania a ČOV	1 480
Špecifický cieľ 2.5. Vytváranie podmienok pre alternatívne bezemisné a nízkoemisné formy dopravy	1 500
Priorita 3 Spokojný život v meste Rimavská Sobota s kvalitnými verejnými službami	33 341,3
Špecifický cieľ 3.1. Podporiť inklúziu marginalizovaných rómskych komunít	46 293,3
Špecifický cieľ 3.2. Zvýšiť dostupnosť a kvalitu zdravotníckych a sociálnych služieb v meste ako základ pre rozvoj striebornej ekonomiky	5 000
Špecifický cieľ 3.3. Modernizovať služby občanov v oblasti vzdelávania, športu a kultúry	11 464
Špecifický cieľ 3.4. Rozvíjať bytovú politiku mesta s ohľadom na rôzne cieľové skupiny obyvateľov	8 500
Špecifický cieľ 3.5. Zvýšenie kvality verejných politík a transparentnosti procesov v samospráve	1 048
Špecifický cieľ 3.6. Zlepšiť dopravnú dostupnosť a obslužnosť s dôrazom na rozvoj nízkouhlíkovej dopravy	3 000
Spolu	64 757,3

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

Graf 2 Rozdelenie projektových zámerov na základe rozpočtu podľa priorít uvedených v PHRSR

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

Tabuľka 17 Plán využitia zdrojov vrátane finančného plánu

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Rozpočet spolu v tis. eur	Zdroje financovania	Program/podprogram rozpočtu
Strategický cieľ 1 Naštartovať konkurencieschopnú a udržateľnú miestnu ekonomiku	1.1. Zlepšiť spoluprácu subjektov za účelom tvorby nových produktov	<i>Inovačný klaster</i>	971	UMR	<i>Uviesť program/podprogram rozpočtu, ktorý finančne kryje implementáciu</i>
		<i>Spoločné trhy lokálnych predajcov s ich prezentáciami</i>	120	EŠIF	<i>Uviesť program/podprogram rozpočtu, ktorý finančne kryje implementáciu</i>
		<i>Vzdelávanie agropodnikateľov, poradenstvo, asistenčné služby</i>	150	EŠIF	
	Špecifický cieľ 1.2. Skvalitniť služby a zvýšiť príjmy z cestovného ruchu	<i>Vybudovanie nového kempingu v RO Kurinec</i>	1000	UMR	
		<i>Vybudovanie bazénu s vlnobitím</i>	1700	Iné EÚ	
		<i>Revitalizácia areálu archeologického náleziska Turecký hrad a jeho sprístupnenie návštevníkom</i>	200	CLLD	

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Rozpočet spolu v tis. eur	Zdroje financovania	Program/podprogram rozpočtu
		<i>Zriadenie a vybudovanie náučného chodníka Vyšná Pokoradz - PR Pokoradzské jazierka - štôlne - Kamenný Janko - Nižná Pokoradz</i>	25	UMR	
		<i>Koordinátor rozvoja CR (posilniť postavenie OOCR), reklama a prezentácia produktov a územia</i>	100	UMR	
		<i>Ekologický turistický program Šerpa</i>	255	EŠIF	
		<i>Vybudovanie novej pumtrackovej dráhy</i>	400	Iné EÚ	
		<i>Sprístupnenie, digitálna rekonštrukcia a sprístupnenie Tureckého mostu</i>	20	CLLD	
		<i>Vybudovanie výhliadkovej veže a doplnenie interaktívnych prvkov na náučnom chodníku Kurinecká dubina</i>	30	CLLD	
		<i>Prezentácia produktov cestovného ruchu - OOCR Gemer</i>	150	EŠIF	

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Rozpočet spolu v tis. eur	Zdroje financovania	Program/podprogram rozpočtu
		<i>Revitalizácia a sprístupnenie archeologickej a prírodnej lokality Mníchova studňa - Barát kút</i>	150	EŠIF	
		<i>Vybudovanie lesoparku a kyslíkovej dráhy v rámci rekreačných lesov mesta Rimavská Sobota</i>	50	Iné EÚ	
		<i>Vybudovanie bodu záujmu pri monitorovaní mieste obojživelníkov pri cykloceste na Kurinec</i>	10	Iné EÚ	
		<i>Vybudovanie cyklokrosovej dráhy na Kurinci</i>	50	CLLD	

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Rozpočet spolu v tis. eur	Zdroje financovania	Program/podprogram rozpočtu
	Špecifický cieľ 1.3. Zlepšiť kvalitu ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej produkcie	Aviation Passenger Advice – Vytvorenie 30-50 pracovných miest (oblasť: uctovník, customer service (preferencie niekoho kto vie nejaký cudzí jazyk), dizajner, copywriter, content creator, právnik, analytik, obchodný manažer (uzatváranie spolupráca s cestovnými kanceláriami na Slovensku), - obchodný manažer (uzatváranie spolupráca s cestovnými kanceláriami mimo Slovenska) pre ľudí z Hnúšťa a okresu Rimavská Sobota, podporiť návrat ľudí ktorý odišli kvôli lepším podmienkam do BA a okolia	850	Iné EÚ	
	Špecifický cieľ 1.4. Dobudovať a skvalitniť infraštruktúru slúžiacu na podnikateľské aktivity	-	-	-	-
	Špecifický cieľ 1.5. Rozvíjať činnosti smerujúce k rozvoju poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu	-	-	-	-
Strategický cieľ 2 Skvalitniť životné prostredie, znížiť emisie a zvýšiť odolnosť krajiny	Špecifický cieľ 2.1. Zvýšiť odolnosť krajiny a prírody na zmeny vyvolané klimatickou krízou	Plán ekosystémových služieb	250	UMR	-

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Rozpočet spolu v tis. eur	Zdroje financovania	Program/podprogram rozpočtu
		<i>Revitalizácia vnútrobloku I. na Sídl. Západ</i>	200	<i>EŠIF</i>	-
		<i>Revitalizácia vnútrobloku II. na Sídl. Západ</i>	200	<i>EŠIF</i>	-
		<i>Revitalizácia vnútrobloku III. na Sídl. Západ</i>	200	<i>EŠIF</i>	-
		<i>Aktualizovať Generel zelene v meste Rimavská Sobota, vrátane návrhu výsadby zelene a programu na zvyšovanie povedomia širokej verejnosti s cieľom dosiahnuť udržateľný stav verejnej zelene</i>	150	<i>UMR</i>	-
		<i>Systém manažmentu a odstraňovania invázných rastlín, vrátane spracovania manuálu (analýza výskytu a návrh monitoringu), a fyzickej likvidácie invázných druhov drevín a rastlín</i>	200	<i>Vlastné</i>	-

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Rozpočet spolu v tis. eur	Zdroje financovania	Program/podprogram rozpočtu
		<i>Revitalizácia vodnej plochy bývalého plážového kúpaliska</i>	500	UMR	-
		<i>Revitalizácia pôvodnej vodnej plochy na mieste Mníchova studňa - Barát kút</i>	400	UMR	-
		<i>Využitie zrážkovej vody v mestských budovách</i>	500	UMR	-
		<i>Revitalizácia zelenej plochy pri budove Luxu s využitím adaptačných opatrení</i>	50	UMR	-
	Špecifický cieľ 2.2. Podporiť rozvoj obehovej a zelenej ekonomiky	<i>Vybudovanie centra odpadového hospodárstva</i>	4700	UMR	
	Špecifický cieľ 2.3. Znížiť emisie CO₂ a energetickú náročnosť a zvýšiť energetickú sebestačnosť	<i>Rekonštrukcia a zníženie energetickej náročnosti budovy mestskej plavárne vrátane výmeny okien, zateplenia, výmeny vykurovacieho systému a využitia obnoviteľných zdrojov</i>	4035	EŠIF	

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Rozpočet spolu v tis. eur	Zdroje financovania	Program/podprogram rozpočtu
		<i>Realizácia nového geotermálneho vrtu na úrovni 50 °C pre CZE a termálne kúpalisko Kurinec</i>	1900	EŠIF	
		<i>Rekonštrukcia a zníženie energetickej náročnosti budovy ZŠ S.M. Daxnera</i>	250	EŠIF	
		<i>Zateplenie a zníženie energetickej náročnosti budovy nocľahárne v Rim. Sobote</i>	170	EŠIF	
		<i>Zníženie energetickej náročnosti Domu kultúry</i>	1500	POO	
		<i>Inštalácia solárnych panelov na budovy vo vlastníctve mesta Rimavská Sobota</i>	1000	POO	
		<i>Rekonštrukcia a zníženie energetickej náročnosti budovy MŠ Rožňavská</i>	1000	EŠIF	
		<i>Rekonštrukcia a zníženie energetickej náročnosti budovy ZŠ P. Dobšinského</i>	5000	EŠIF	

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Rozpočet spolu v tis. eur	Zdroje financovania	Program/podprogram rozpočtu
	Špecifický cieľ 2.4. Zlepšiť stav zásobovania vodou, odkanalizovania a ČOV	<i>Oprava VDJ (vodojemu) Kurinec a pripojenie na centrálny dispečing</i>	80	EŠIF	
		<i>Vybudovanie kanalizácie a kontajnerovej ČOV v m.č. Vyšná Pokoradz</i>	400	EŠIF	
		<i>Vybudovanie kanalizácie a kontajnerovej ČOV v m.č. Bakta</i>	500	EŠIF	
		<i>Vybudovanie koreňovej čističky pre m.č. Mojín a Dúžava</i>	500	EŠIF	
	Špecifický cieľ 2.5. Vytváranie podmienok pre alternatívne bezemisné a nízkoemisné formy dopravy	<i>Cyklocesta I. etapa (Hypernova- Sobôtka)</i>	900	POO	
		<i>Cyklocesta II. etapa - napojenie na cyklocestu Čerečany</i>	600	POO	

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Rozpočet spolu v tis. eur	Zdroje financovania	Program/podprogram rozpočtu
Strategický cieľ 3 <i>Zvýšiť dostupnosť a kvalitu verejných služieb</i>	Špecifický cieľ 3.1. Podporiť inklúziu marginalizovaných rómskych komunít	<i>Zriadenie centra podpory rozvoja marginalizovaných komunít</i>	805	UMR	
		<i>Aktivity IPCR</i>	71,3	EŠIF	
		<i>Aktualizácia a realizovanie stratégie partnerstva, nástroja posilnenia sociálnej inklúzie regiónu</i>	184	EŠIF	
		<i>Komunitné centrum na Dúžavskej ceste v Rimavskej Sobote (výstavba budovy komunitného centra + na chod komunitného centra)</i>	700	UMR	
		<i>Rozšírenie kapacity materskej školy vrátane dobudovania telocvične pre MRK na Dúžavskej ceste</i>	765	EŠIF	
		<i>Maškar amedne - medzi nami</i>	94	EŠIF	

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Rozpočet spolu v tis. eur	Zdroje financovania	Program/podprogram rozpočtu
		<i>Vzdelávanie - prvá pomoc</i>	10	EŠIF	
		<i>Miestne občianske a preventívne služby v Rimavskej Sobote</i>	300	EŠIF	
		<i>Zabezpečenie komunitnej činnosti pre MRK</i>	400	EŠIF	
		<i>Terénna sociálna práca v sociálne vylúčených komunitách</i>	800	EŠIF	
		<i>NP Zamestnanosť - príprava MRK na trh práce</i>	500	EŠIF	
	Špecifický cieľ 3.2. Zvýšiť dostupnosť a kvalitu zdravotníckych a sociálnych služieb v meste ako základ pre rozvoj striebornej ekonomiky	<i>Vybudovanie zariadenia pre seniorov</i>	3000	POO	
		<i>Zriadenie centra včasnej intervencie</i>	500	EŠIF	

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Rozpočet spolu v tis. eur	Zdroje financovania	Program/podprogram rozpočtu
		<i>Podpora opatrovateľskej služby</i>	<i>1500</i>	<i>EŠIF</i>	
	Špecifický cieľ 3.3. Modernizovať služby občanov v oblasti vzdelávania, športu a kultúry	<i>Zlepšenie vybavenia školskej jedálne na ZŠ a SŠ</i>	<i>4</i>	<i>EŠIF</i>	
		<i>Rekonštrukcia ZŠ P. Dobšinského</i>		<i>EŠIF, POO</i>	
		<i>Rekonštrukcia ZŠ P.K. Hostinského</i>		<i>EŠIF, POO</i>	
		<i>Rekonštrukcia ZŠ a MŠ Dúžavská cesta</i>		<i>EŠIF, POO</i>	
		<i>Zriadenie celoročnej herni a učebni v exteriéry pre deti so zdravotným znevýhodnením, MŠ Hatvaniho</i>	<i>50</i>	<i>EŠIF</i>	
		<i>Skvalitnenie procesu vyučovania prostredníctvom zážitkového učenia v nových učebniach biológie, fyziky a chémie na ZŠ Š.M. Daxnera</i>	<i>37</i>	<i>EŠIF</i>	

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Rozpočet spolu v tis. eur	Zdroje financovania	Program/podprogram rozpočtu
		<i>Vybudovanie bezbariérových toaliet pre 1. a 2. stupeň na ZŠ Š M. Daxnera</i>	20	EŠIF	
		<i>Príprava a zvyšovanie vzdelanostnej úrovene detí zo sociálne znevýhodneného prostredia</i>	23	EŠIF	
		<i>Revitalizácia kultúrnej pamiatky - Župný dom</i>	5000	POO	
		<i>Obnova veže evanjelického kostola v Rimavskej Sobote</i>	150	UMR	
		<i>Oprava evanjelického kostola na Dúžave</i>	20	UMR	
		<i>Oprava zvonice vo Vyšnej Pokoradzi - vonkajšej fasády</i>	10	UMR	
		<i>Oprava interiéru evanjelického kostola vo Vyšnej Pokoradzi</i>	50	UMR	
		<i>Vybudovanie multifunkčnej športovej haly</i>	3500	EŠIF	

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Názov nástroja	Rozpočet spolu v tis. eur	Zdroje financovania	Program/podprogram rozpočtu
		Rekonštrukcia zimného štadiónu vrátane opravy strechy, výstavby miest na sedenie a výmeny vykurovacieho systému.	2000	EŠIF	
		Rekonštrukcia multifunkčnej budovy na futbalovom štadióne.	300	EŠIF	
	Špecifický cieľ 3.4. Rozvíjať bytovú politiku mesta s ohľadom na rôzne cieľové skupiny obyvateľov	Rekonštrukcia domova mládeže na nájomné byty	8500	EŠIF	
	3.5. Zvýšenie kvality verejných politík a transparentnosti procesov v samospráve	Budovanie kapacít pre partnerstvá a participáciu na úrovni UMR	120	UMR	
		Budovanie administratívnych kapacít UMR	228	EŠIF	
		Inteligentá Rimavská Sobota	700	UMR	
	3.6. Zlepšiť dopravnú dostupnosť a obslužnosť s dôrazom na rozvoj nízkouhlíkovej dopravy	Revitalizácia ciest a chodníkov	3000	EŠIF	

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

Zdroje financovania

Opatrenia v rámci PHRSR mesta Rimavská Sobota môže realizovať tak samospráva mesta, ako aj štátna správa, regionálna samospráva, súkromný a neziskový sektor. Zdroje financovania sú podľa aktérov rozdelené medzi štátny rozpočet, rozpočet regionálnej a miestnej samosprávy, súkromné zdroje, fondy EÚ a rôzne iné granty, finančné nástroje.

Plánované investície, projekty a aktivity zamerané na naplnenie cieľov PHRSR mesta Rimavská Sobota budú financované z viacerých zdrojov, ktoré môžeme rozdeliť na zdroje externé a interné, súkromné a verejné, návratné a nenávratné a ich kombináciu s možnosťou využitia rôznych finančných nástrojov. V rámci verejných externých zdrojov ide o:

- nenávratné zdroje (granty EÚ ako sú Plán obnovy a odolnosti, EŠIF, Fond na spravodlivú transformáciu a komunitárne programy EÚ vrátane programov cezhraničnej spolupráce),
- návratné zdroje (finančné nástroje EÚ).

PHRSR mesta Rimavská Sobota je prioritne zameraný na využitie možností financovania z prostriedkov EÚ v súlade s Partnerskou dohodou, Programom Slovensko a Plánom obnovy a odolnosti SR, no môže zahŕňať aj projekty financované z iných EÚ fondov (napríklad ERASMUS+, Horizont atď.) a finančných nástrojov EÚ (EIB a pod.).

Projekty, ktoré sú súčasťou PHRSR mesta Rimavská Sobota, môžu byť v rokoch 2024 – 2030 financované prostredníctvom viacerých finančných mechanizmov:

- Dopytovo orientované projekty v rámci výziev financovaných z Programu Slovensko, Plánu obnovy a odolnosti SR, štátnych fondov, dotačných mechanizmov a iných externých zdrojov.
- Mechanizmus integrovaných územných investícií (IÚI) pre projekty v rámci integrovaného investičného balíka realizovaného v rámci IÚS UMR FMO Rimavská Sobota

V roku 2023 – 2024 by mali byť postupne vyhlasované výzvy z POO SR, zamerané najmä na: infraštruktúry vzdelávania (materské a základné školy), mestskej mobility (cyklodopravy), obnoviteľných zdrojov energie (obnova verejných zdrojov a podpora zeleného verejného obstarávania) a reformy verejnej správy (digitalizácia verejných služieb a kybernetická bezpečnosť). V roku 2023 sa začalo s vyhlasovaním prvých výziev z nového OP Slovensko pre programové obdobie 2021 – 2027. Dobiehajú tiež výzvy v rámci niektorých OP v rámci predchádzajúceho programového obdobia.

Tabuľka 18 Zdroje financovania regionálneho rozvoja v rokoch 2021 – 2030

Zdroj financovania/ Rok	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
EŠIF 2021 - 2030	x	x	x	x	x	x	
Plán obnovy a odolnosti	x	x	x				

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

6. RIZIKÁ IMPLEMENTÁCIE A ICH PREVENCIA

V rámci procesu tvorby a spracovania PHRSR mesta Rimavská Sobota boli identifikované viaceré riziká, ktoré by mohli ovplyvniť implementáciu PHRSR mesta Rimavská Sobota. Plán manažmentu rizík a prehľad opatrení na ich minimalizáciu, resp. minimalizáciu ich dopadov prezentuje tabuľka 16. Uvedené riziká sa týkajú všetkých cieľov

a nástrojov na implementáciu stanovených v PHRSR mesta Rimavská Sobota. Všetky stanovené riziká sú z hľadiska dôležitosti považované za významné.

Tabuľka 19 Riziká implementácie

Popis rizika	Opatrenia na zníženie rizika	Spôsob monitorovania	Zodpovednosť za monitorovanie opatrenia
Riziko nezískania finančných prostriedkov z EŠIF/nedostatočne pripravené projekty	Sledovanie zverejňovania výziev. Spolupráca s poradenskými a konzultačnými firmami zameranými na projektovú prípravu	Počet predložených projektov v rámci zverejnených výziev.	Projektový manažér MsÚ
Riziko nedostatku vlastných finančných zdrojov mesta na spolufinancovanie projektov a realizáciu plánovaných aktivít	Každoročné stanovenie priorít financovania. Hospodárnosť fungovania samosprávy. Dôsledné a zodpovedné rozpočtovanie.	Priebežná kontrola plnenia rozpočtu v kontexte efektívnosti a účelnosti.	Ekonomické oddelenie MsÚ. Kontrolór mesta. Primátor mesta.
Riziko neochoty spolupracovať kľúčových socioekonomických partnerov.	Vytvoriť databázu kľúčových socioekonomických partnerov. Realizovať stretnutia s kľúčovými aktérmi regionálneho rozvoja s cieľom vzájomnej informovanosti a realizácie spoločných projektov.	Počet zapojených aktérov do realizácie rozvojových aktivít. Počet realizovaných rozvojových projektov zo súkromných zdrojov.	Vedenie mesta
Nedostatok odborných kapacít na implementáciu PHRSR	Dobudovať Administratívne kapacity mesta Rimavská Sobota, t. j. zabezpečiť pracovné pozície zamerané najmä na prípravu projektov, materiálno-technické podmienky a školenia.	Počet zamestnancov pracujúcich na MsÚ v rámci prípravy a implementácie rozvojových projektov	Prednosta MsÚ

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2023.

7. RIADENIE IMPLEMENTÁCIE

V procese implementácie PHRSR mesta Rimavská Sobota budú využité kooperačné štruktúry, ktoré boli zapojené aj do procesu jeho tvorby. Pri rozhodovacích a schvaľovacích procesoch budú uplatnené kompetencie a pravidlá:

- monitoringu a hodnotenia plnenia úloh a výstupov implementácie PHRSR,
- operatívneho riadenia implementácie (koordinácie prác, komunikácia, riadenie využitia zdrojov a operatívne rozhodnutia),
- adaptácie a zmien stratégie na základe výstupov procesu monitorovania,
- manažmentu rizík

Zmeny v stratégii (tzn. napríklad zmeny vízie, hlavného cieľa, priorít, systému cieľov alebo nástrojov, opatrení a aktivít) alebo v spôsobe jej implementácie môžu byť vynútené vonkajším okolím stratégie, výsledkami implementácie PHRSR zistenými v procese monitoringu, alebo môžu byť realizované na základe významnej zmeny vo vnútornom prostredí mesta Rimavská Sobota. Zodpovednosť za monitoring a hodnotenie je súčasťou stanovenia pravidiel a procesov riadenia implementácie PHRSR.

Hodnotenie plnenia priorít a cieľov stratégie bude realizované podľa plánu monitorovania, v pravidelných intervaloch a prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Bude spracovaná správa o hodnotení plnenia priorít a cieľov PHRSR. Transparentnosť hodnotenia plnenia priorít a cieľov stratégie bude zabezpečená:

- pozvaním kľúčových aktérov z územia do procesu monitorovania a hodnotenia
- prerokovaním hodnotiacej správy mestským zastupiteľstvom,
- sprístupnením akčných plánov, finančných plánov a hodnotiacich správ pre verejnosť.

Potreba aktualizácie resp. vypracovania nového PHRSR mesta Rimavská Sobota môže nastať najmä v prípadoch:

- zmien v legislatíve
- zmien v nariadeniach EÚ
- zmien v nadradených strategických dokumentoch
- neočakávaných zmien vo vonkajšom prostredí

8. ODPORÚČANIA A POŽIADAVKY VYPLÝVAJÚCE ZO SPRACOVANIA PHRSR

8.1. ODPORÚČANIA A POŽIADAVKY VYPLÝVAJÚCE ZO SPRACOVANIA PHRSR PRE NADRADENÉ A NIŽŠIE ÚROVNE STRATEGICKÉHO RIADENIA

- Rozšíriť administratívne kapacity na MsÚ,
- Zaviesť systém projektového riadenia pre projekty realizované z EŠIF.
- Vytvoriť systém na zber, uchovávanie, hodnotenie a sprístupňovanie údajov pre rozhodovanie samosprávy. Systém nastaviť tak, aby prebiehal v maximálnej miere automaticky s väzbou na vlastný informačný systém samosprávy.
- Zpracovať do implementácie PHRSR mesta Rimavská Sobota skutočnosti vyplývajúce z nadradených strategických a programových dokumentov po ich schválení.

- Prepojiť strategické a koncepcné dokumenty na úrovni mesta Rimavská Sobota.
- Koordinovať investície, projekty a aktivity územia Rimavskej Soboty a BBSK.
- Podporovať spoločné projekty samosprávy a socio-ekonomických partnerov v území

8.2. ODPORÚČANIA A POŽIADAVKY PRE PARTNERSKÉ A SPOLUPRACUJÚCE SUBJEKTY

- Pravidelne aktualizovať databázu socio-ekonomických partnerov na území mesta
- Realizovať pravidelné stretnutia socio-ekonomických partnerov na území mesta s cieľom zlepšenia informovanosti a realizácie spoločných aktivít a projektov.
- Zverejňovať výzvy na spoluprácu samosprávy a sociálno-ekonomických partnerov

8.3. ZÁVEREČNÁ SPRÁVA

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Rimavská Sobota na obdobie 2024 – 2030 (ďalej len „PHRSR mesta Rimavská Sobota“) je kľúčovým strednodobým strategickým dokumentom na základe ktorého sa má mesto Rimavská Sobota starať o všeobecný a všestranný rozvoj územia mesta a jeho obyvateľov. PHRSR mesta Rimavská Sobota bol vypracovaný na obdobie 2024 -2030 (7 rokov). PHRSR mesta Rimavská Sobota je otvorený multisektorový dokument, ktorý bude, vzhľadom aj na súčasné zmeny, v pravidelných intervaloch monitorovaný, vyhodnocovaný a aktualizovaný.

PHRSR mesta Rimavská Sobota bol vypracovaný v gescii mesta Rimavská Sobota, jeho vypracovanie bolo zabezpečené odborom rozvoja Mestského úradu v Rimavskej Sobote v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi a externými spolupracovníkmi z Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. PHRSR mesta Rimavská Sobota bol vypracovaný v súlade so zákonom NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a v zmysle odporúčaní Metodiky tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja. Pred vypracovaním PHRSR mesta Rimavská Sobota bola v roku 2022, spracovaná a schválená Integrovaná územná stratégia udržateľného mestského rozvoja funkčnej mestskej oblasti Rimavská Sobota (ďalej len „IÚS UMR FMO Rimavská Sobota). IÚS UMR FMO Rimavská Sobota je v súlade s vypracovaným PHRSR mesta Rimavská Sobota na obdobie 2024 - 2030. PHRSR mesta Rimavská Sobota a IÚS UMR FMO Rimavská Sobota vychádzajú zo spoločnej analytickej časti a strategickej časti, ktoré sú pre PHRSR mesta Rimavská Sobota rozpracované podrobnejšie. Implementačná časť (programová a realizačná) a finančná časť PHRSR a IÚS je spracovaná rozdielne.

Vypracovanie PHRSR mesta Rimavská Sobota bolo prioritne motivované potrebou koncepčného, koordinovaného, cieľavedomého a transparentného manažovania rozvoja územia mesta Rimavská Sobota v snahe, čo najefektívnejšie a najúčelnejšie riešiť problémy a potreby územia a jeho obyvateľstva. Potreba mať vypracovaný PHRSR je zároveň v zmysle zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja podmienkou pre čerpanie zdrojov zo štátneho rozpočtu (ďalej len „ŠR“), európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) a iných zdrojov financovania rozvojových aktivít obce.

PHRSR mesta Rimavská Sobota stanovuje dlhodobú víziu rozvoja územia mesta Rimavská Sobota, ktorá je definovaná hlavným cieľom, 3 strategickými cieľmi a 25 špecifickými cieľmi, rozpracovanými v 3 prioritách.

Víziou mesta Rimavská Sobota je: „Udržateľné, zelené, sebestačné a bezpečné mesto so zachovalou prírodou, založené na bezodpadovej ekonomike, schopné odolávať zmenám klímy, s vybudovanou infraštruktúrou, kvalitnými a dostupnými verejnými službami, konkurencieschopnými a spolupracujúcimi podnikateľskými subjektmi, s dostatkom príležitostí pre rozvoj kultúry, športu a trávenia voľného času, v ktorom žijú a aktívne pôsobia angažovaní a kvalifikovaní ľudia so záujmom o prácu, veci verejné a využívajúci ekologické a prírode šetrné postupy“.

Hlavným cieľom mesta Rimavská Sobota je: „Rozvíjať Rimavskú Sobotu ako konkurencieschopné a bezpečné mesto s udržateľnou ekonomikou, kvalitnými a dostupnými verejnými službami a zdravým prostredím pre život s modernou samosprávou, podporujúcou aktívne komunity“.

Priority PHRSR mesta Rimavská Sobota sú v súlade s cieľmi politiky Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a zohľadňujú potreby územia mesta Rimavská Sobota a jeho obyvateľov:

- Priorita 1 Inovatívna a udržateľná miestna ekonomika
- Priorita 2 Zelená a zdravá Rimavská Sobota
- Priorita 3 Spokojný život v meste Rimavská Sobota s kvalitnými a dostupnými verejnými službami

K jednotlivým prioritám a cieľom boli priradené merateľné ukazovatele, prostredníctvom ktorých je možné monitorovať a hodnotiť napĺňanie vízie, hlavného, ako aj strategických a špecifických cieľov. Pre každý ukazovateľ boli stanovené východiskové a cieľové hodnoty, periodicita monitorovania a zdroje údajov. Monitorovanie bude prebiehať pravidelne počas celej doby platnosti dokumentu.

Súčasťou PHRSR mesta Rimavská Sobota je zásobník aktivít. Aktivity investičného, ale aj neinvestičného charakteru sú zaradené do jednotlivých priorít s uvedením potenciálnych možností zdrojov financovania. Zásobník aktivít je otvorený a bude priebežne počas celej doby platnosti dokumentu, dopĺňaný.

PHRSR mesta Rimavská Sobota je štandardne tvorený analytickou časťou - analýza vonkajšieho a vnútorného prostredia územia mesta Rimavská Sobota; strategickou časťou - vízia, hlavný cieľ, strategické ciele, špecifické ciele; implementačnou časťou – programová časť (opatrenia a aktivity), - realizačná časť (realizácia, monitorovanie, hodnotenie, akčný plán); finančnou časťou – finančný plán. PHRSR mesta Rimavská Sobota má jednu prílohu – Analytickú časť.

Medzi najdôležitejšie nadradené strategické a programové dokumenty vo vzťahu k PHRSR mesta Rimavská Sobota patria Agenda 2030, Program Slovensko 2030, Partnerská dohoda SR, Plán obnovy a odolnosti SR, PHRSR BBSK.

PHRSR mesta Rimavská Sobota bol vypracovaný participatívne, za účasti verejnosti a sociálno-ekonomických partnerov. Participatívny proces tvorby dokumentu zahŕňal zber údajov prostredníctvom dotazníkového prieskumu medzi obyvateľmi mesta Rimavská Sobota a verejné konzultácie k tvorbe dokumentu.

Proces spracovania a tvorby PHRSR mesta Rimavská Sobota trval 10 mesiacov (január 2023 – október 2023) počas ktorých prebiehal zber sekundárnych údajov, zber údajov prostredníctvom dotazníkového prieskumu medzi obyvateľmi mesta Rimavská Sobota, verejné konzultácie, konzultácie so zamestnancami mestského úradu a pod.

PRÍLOHY

Príloha 1 – Analytická časť PHRSR mesta Rimavská Sobota

Príloha 2 – Zásobník aktivít PHRSR mesta Rimavská Sobota